

Umut YolcuLaRı

**Bir grup kaçak göçmenin karanlıklarla dolu
acı öyküsü.**

Nikolas, Daniel, Thomas, George ve Michael KENYA iç savaşından kaçarlar. Yusuf, Muhammed ve Salih AFGANİSTAN'daki Amerikan bombalarından kurtulmak isterler. Bir kaçakçılık çetesi aracılığıyla, Batı Avrupa'ya doğru umut yolculuğuna çıkarlar. Ne var ki, inanılması güç, karanlıklarla dolu, acı bir yolculuk öyküsü onları beklemektedir.

Demirhan Atilla

UMUT YOLCULARI

Bir grup kaçak göçmenin karanlıklarla dolu acı öyküsü.

Ceyhun, şeker yüklü kırmızı kamyonuyla Irak topraklarında hızla ilerliyordu. Düzgün asfaltı bulunca öylesine gaza basıyordu ki neredeyse yollarda bir fırtınaya dönüşüyordu. Ceyhun'un aşırı hız tutkusu, yanındaki yedek şoför Ayhan'ı öyle endişelendiriyordu ki, korkudan yüreği hopluyordu Ayhan'ın.

“Yavaş ol Ceyhun abi ne olur” diye yalvarıyordu Ayhan.

Ceyhun yüksek sesle müzik dinleyerek ilerlerken, açık camdan vuran ılık rüzgâr, geriye taranmış siyah saçlarını dalgalandırıyordu.

Karşıdan yaklaşık yirmi araçlık bir askeri konvoy geliyordu. Bayrak ve flamalarından anlaşılıyordu ki Amerikan askerleriydi. Yarı açık yeşil ciplerde silahlı askerler vardı. Konvoyun son aracı şeker kamyonunu geçtikten hemen sonra kulakları sağır eden bir patlama sesi duyuldu. Kamyonun şoförü Ceyhun, birden aynadan geriye baktı. Öndeki üç aracın alevler içinde havaya uçtuğunu gördü. Gökyüzüne fırlayan

araba parçaları ve yanan lastikler orayı bir cehenneme çevirmişti. Yaralanan ve ölen askerler yolun sağına soluna savrulmuştu. Çığlıklar acıydı!

“İmdat!

“Kurtarın!”

“Yardım eden yok mu?”

“Ah! Yandım. Ölüyorum.”

“Tanrım yetiş!” sesleri yeri göğü inletiyordu.

O dakika birçok asker ölmüş, yaralananlarsa çok çaresiz durumdaydı. Çoğunun elleri kolları ayakları kopmuş, iç organları dışarıya fırlamıştı. Yakınlarda yardımlarına koşacak hiç kimse yoktu. Haykırılan acılı çığlıklar, çevrede uzayan kuru otlara, ekin başaklarına, yeşil çalılara sürte sürte ilerliyor, göğü delercesine yukarılara yükseliyor, ama kimsecikler duymuyordu bu yakarışı. Beyaz bulutlar bile her zamankinden daha kıpırtısız daha sessiz daha duyarsız bakıyordu aşağılara. Kuşlar bile bırakmıştı uçmayı. Bir katliamdan yankılanan yardım beklentisini, umut ve kurtarılma çağrısını, insanın ve barışın olmadığı bu yerde, tabiat neredeyse yutup çekmişti içine.

*Bu cehenneme kimin için ve ne amaçla gelmişlerdi
Amerikan askerleri?*

Onlar ölümüne savaşıacak, ölecek, öldürecek,
karşılığında aybaşında hesaplarına 10.000 dolar
yatırılacaktı. Bu paraya kiralık ölü adaylardılar, aynı
zamanda da katil.

Her birisi başkasının vatanında binlerce kurşun
atmış, belki onlarca yüzlerce suçsuz insanı öldürmüş,
yaralamıştı. Şimdi kendileri acınacak durumdaydı ve
yardıma gereksinim duyuyorlardı.

Peki, kimin ve ne içindi bütün bunlar?

Bir avuç Amerikalı petrol tüccarı için mi? Onlar
Ortadoğu'nun zengin petrollerini ele geçirip
dolarlarına daha çok dolar katsın diye mi?

Silah sanayicileri, savaşta harcanan silahların
yerine yeni silahlar satsın, stoklarını tüketsin diye mi?

Savaşın yakıcı ateşiyle hastalıklar türesin, ilaç
sanayicileri ilaç satsın diye mi?

Yakılan yıkılan bir ülkeyi yeniden yapma

abasıyla ihale bekleyen zenginlere daha çok para kazandırmak için mi?

Yıkıp yeniden yaparak piyasada tekrar mal ve para döngüsü yaratıp, krize sürüklenmiş paracı piyasa ekonomisini kurtarmak için mi?

Belki de bunların farkında olmayacak kadar duyarsız olup, sadece geçimlerini sağlayan bir iş yaptıklarını düşünenler de vardır aralarında, ya da Irak diktatrne karşı savaşan bir kahraman olduğunu sananlar.

Kopan kollar, yaralı yüzler, yanmakta olan yaralılar, cesetler, kanlı ayakkabılar...

Değer miydi?

Bu kanlı patlamayı görmek bile, insana kendini kaybettirecek derecede acı veriyordu.

Ya yaşamak...

Kim bilir son nefeslerinde her birinin akıllarından neler geçmekteydi?

Okyanus ötesinde bıraktıkları çocukları, eşleri, anaları, babaları, kardeşleri, doğacak çocukları, hayal ettikleri güzel günlerin suya düşen halleri...

O saniye insan, onların lmeseler öldüreceklerini

düşünmüyor o sahneyi görmüş olmanın acısıyla kahroluyor, onlara nasıl bir yardım eli uzatabilirim diye çırpınıyordu.

İnsandılar, candılar, ölmeseler öldüreceklerdi, ama bir bakıma masumdular. Çünkü beyin ve düşünce yoksuluydular. Kasları güçlü, akılları küçücük zavallılardı. Başka bir ülkeyi, bir avuç zengin için işgale gitmeye evet diyecek kadar eziklerdi. Aylığı 10.000 dolara adam, kadın, çocuk, bebek öldürecek kadar kişiliksizdiler. Bunlara bakınca insan; soyunun elli milyon yıl geçmişi olduğuna neredeyse kuşkuyla bakıyordu. Bunca yılda geldiğimiz nokta ne kadar acı ve utanç vericiydi. Bu kadar uzun yıllarda, nasıl olup da eşit ve kardeşçe paylaşarak yaşamayı öğrenememiştik, küçücük ve sevimli dünyamızın ürünlerini? Elli milyon yıl ve hala daha fazlası benim olsun diye savaşmak, savaştırmak...

İnsanın aklından olmaması ne kadar zor?

Bu kadar büyük bencilliğin, biriktirme, sahip olma hırsının, güçlü, daha güçlü, hatta en güçlü; zengin, daha zengin, hatta en zengin olma savaşının sebebi neydi acaba. Denizleri, okyanusları, küremizin tüm

kara parçalarını, yetmedi atmosferi, tüm uzayı, gezegenleri ele geçirip tapusunu üstüne alma, tek sözü geçen olma duygusu, düşüncesi nasıl bu kadar güçlü olmuştu?

Tabiattaki küçücük bir su parçasından oluşan ölümlü insan, kendini yaratan üreten büyüten her şeyin tek sahibi olma duygusuna nasıl ulaşmıştı?

Doğadaki canlıların, diğer insanların ve Tanrı'nın elindeki her şeyi ne erişilmez bir hırsla ele geçirmeye çalışıyorlardı böyle. Tanrıya rakip mi görüyorlardı kendilerini?

Bu adamlar nasıl okullarda eğitim almışlardı?

Hiç mi insan olmayı öğreten bir öğretmenleri olmamıştı?

Anaları babaları hiç mi barıştan söz etmemişti?

Aynısı kendi ülkelerine ve ailelerine yapılsa, Irak askerleri Amerika'yı yağmalamak için savaşı, ailelerinin yaşadıkları toprakları bombalarla yakıp yıksa ne hissederlerdi?

Empati duyguları niçin hiç oluşmamıştı?

Para için savaşmayı kabul etmek niçin utanç vermiyordu onlara?

Ya bu askerleri savaş makinesi haline getirip

Irak'a yollayanlar...

Onlara ne denmeliydi?

Kocaman bir ülkeyi yönetiyorlardı. Başkan, bakan, general olmuşlar, ama bunca yılda niçin insan olamamışlardı?

Bir avuç silah ve petrol tüccarı daha fazla para kazansın diye, halklarının gençlerini ölümlere işgallere yollamayı nasıl sığdırıyorlardı insanlıklarına?

Parayı nereye götüreceklerdi?

En fazla aklı başında 100 yıl yaşarlardı değil mi?

Ya sonra?

Yüz yıl diğerlerinden daha çok yemek içmek için değer miydi bu vahşete?

Sokaklarda zengin ayrıcalıklı edalarla yürümek, paraların, parlak eşyaların içinde şişinmek için miydi her şey?

Ne oluyordu böyle yaşadıklarında?

Nasıl oluyor da bu kadar az gelişmiş beyinlere sahiplerdi?

Nasıl bu kadar ilkel ve basit olabilirlerdi?

Onları bu zavallı halleriyle milyonlarca Amerikalı kendilerine nasıl yönetici yapmıştı?

Her şey baş döndürücü ve şaşkınlık vericiydi.
Olan biten ne kadar inanılmaz ve akılsızcaydı.

Kısa zaman içinde patlamaya yakalanmayan
arkadaki iki araçtan atlayan askerler, panikle sağa
sola rastgele ateş etmeye başladılar. Silahlı saldırı
altında olduklarını sanıyorlardı, çıldırmışlardı.

Çevrede, ilerleyen kırmızı bir kamyonun içindeki
iki kişi dışında neredeyse hiç canlı yoktu. Ama o
panikle bunu fark etmeleri olanaksızdı. Gözleri korku
içindeydi. Her şeyi sadece birer karartı halinde
görüyorlardı. Akılları başlarından gitmişti. Bütün
hareketleri bağırış çağırış ve koşuşturmaları irade
dışıydı.

Birden çavuş uyandı. Yaşamakta oldukları gerçeği
fark etti. Yerde yatan, yardım isteyen yaralılar, yanan
araba parçaları, kendini kaybetmiş askerler,
hedefsizce sıkılan kurşunlar...

“ATEŞKES” diye bağırды var gücüyle.

Nihayet duyurabildi sesini ve parmaklar çekildi

tetikten. Ateş durdu. Askerlerin gözündeki perde indi. Korkunç gerçeği gördüler. Acı içinde kıvranan arkadaşlarına yardıma koştular.

Amerikan askerlerinin attığı kurşunlardan biri kamyonun sol aynasına isabet etmişti. Ayna paramparçaydı. Korkuya kapılan şoför direksiyon kontrolünü kaybetmişti. Sağa sola zikzak çizerek ilerliyordu. Nihayet yüz metre sonra, arabayı yavaşlatarak kontrol altına almayı başarabilmişti.

“Of be! Gittim geldim öbür dünyaya.”

“Sen mi ben mi Ceyhun abi?”

“Neydi o patlama Ayhan?”

Ayhan da Ceyhun kadar şaşkıındı. Yaşadığı korku, atlatmış olduğu tehlikenin sevincini gölgede bırakıyordu. Kulaklarını sağır edecek kadar büyük patlama sesini duyduğunda ne yapacağını şaşırmıştı. Önce elleriyle kulaklarını kapatmış, hemen sonra

boynunu omuzlarına doğru çekip, öne doğru eğilmişti. İlk önce patlamanın kendi arabasından geldiğini sanmıştı. Birkaç saniye öylece donmuş durumda kaldı. Kafasını kaldırdığında Ceyhun'un sürdüğü araba bir sağa bir sola gitmekteydi zikzak çizerek. Devrildi devrilecek derken, Ceyhun hızı düşürmüştü, kontrolü sağlamıştı. Araba duracak derecede yavaşladı.

Ayhan iki eliyle birden Ceyhun'un sağ omzuna sımsıkı tutunduğunda ancak gelebildi kendine. Tam bu sırada yanan bir araba lastiği gökyüzünden yarım metre önlerine düştü. Yuvarlanarak ileriye doğru fırladı, yol kenarındaki kuru otları ve ekin tarlalarını tutuşturdu.

Ayhan ve Ceyhun'un yürekleri korkuyla dolmuştu. Yanarak ilerleyen lastiğin arkasından içleri titreyerek baktılar. O anda bir Amerika bayrağı alevler içinde kamyonun ön camına düştü. Neler olduğunu hala çözmeye çalışıyorlardı, ama en azından patlamanın kendi araçlarından gelmediğini anlamaya başlamışlardı. Kendi kamyonlarındaki lastikler tamdı ve araçlarında Amerika bayrağı yoktu.

Ceyhun, Ayhan'dan daha çabuk kendine gelmişti.

Kamyonun kontrolünü sağlamış olmak ona küçük de olsa bir iç huzuru vermişti. Derin bir nefes alarak rahatlamaya çalışmıştı. Kafasını camdan çıkartıp geriye baktığında korkunç gerçeği görmüştü. Az önce yanlarından geçen Amerikan askeri konvoyu şimdi neredeydi, ne haldeydi?

“Az önceki Amerikan konvoyu yerle bir olmuş Ayhan. Ortalık kan gölü. Hızla uzaklaşalım buradan” dedi Ceyhun. Diğer taraftan da Ayhan’ın ellerini tutup dizlerinin üzerine koyarak onu biraz daha sakinleştirmeye çalıştı.

Böyle bir durumda insanlık, gidip o çaresiz yaralı askerlere yardım etmeyi gerektiriyordu. Bu iki şoför de insan kaçakçısıydı, göçmen tüccarıydı, ama hala birazcık insandılar. Ne var ki yardım çabasına girseler, başlarına ne geleceği belirsizdi. Belki hala kendilerine gelememiş askerlerce vurulacak, belki de patlamayla ilgileri var mı diye, soruşturmaya uğrayacaklardı. Oysa zamanları yoktu. Bu gece, Yunanistan’a taşımayı düşündükleri göçmenleri Irak’tan alıp, yarın sabah Türkiye’ye doğru dönüş yolunda olmalıydılar. Kaybedecekleri zaman, planlarını aksatabilirdi. Bütün bunları düşünüp çabuk

karar vererek, bastı gaza Ceyhun. Yaptıkları insan kaçakçılığı ve kazanacakları para vicdanlarına galip geldi.

Kamyon hızla ilerliyordu. Ayhan, gözlerinin önüne dökülen uzun sarı saçlarını elleriyle arkaya doğru toplayarak, **“Paçayı ucuz kurtardık Ceyhun abi”** dedi. Uzanan siyah asfalta ve çevredeki kuru otlarla kaplı tepelere bakışlarını kaptırınca, içindeki titreme azalmaya başladı. Birazcık sakinleşen kafayla, geride kalan can pazarını, ateş yığınını düşündü.

Uzakta, varmayı hedefledikleri kasabanın evleri gittikçe belirginleşiyordu. Çoğunlukla tek, yer yer iki üç katlı ve kiremit çatılı ilk evleri biraz geçtikten sonra, sola sapan bir ara yola doğru keskin bir dönüş yaptı Ceyhun. Anlaşılan o ki, hala panik içindeydi. Dar bir sokakta yoluna devam ediyordu. Bir süre ilerledikten sonra sağda, yaklaşık üç metre yüksek avlu duvarı olan bir toptan gıda deposuna girdi. Deponun giriş kapıları kalın ve yüksek saçtan yapılmış, griye boyanmıştı. Kamyonun geleceği saat bilindiğinden, kapı hızla açılmış ve giriş için hazırlanmıştı. Kamyon girer girmez kapı çarçabuk kapatıldı, sürgüleri çekilip kilitlendi.

Şoför Ceyhun sert bir fren sesiyle avluda durdu. Avlunun dört bir yanı, üst üste dizilmiş gıda çuvallarıyla kaplıydı. Ayhan ve Ceyhun hızla araçtan indiler. İki adam onları karşıladı. Şişman, kel kafalı ve uzun boylu olan, onların telaşlı durumlarına bakarak, bir anormallik olduğunu sezdi.

“Ne bu telaş?”

“Bir Amerikan askeri konvoyu yanımızdan geçerken patlatıldı. Sol aynamıza kurşun isabet etti. Çok sayıda ölü ve yaralı vardı. Otuz metre geride olsaydık, şu an biz de ölüydük” diye cevapladı Ceyhun.

“Biz böyle şeyleri neredeyse her gün yaşıyoruz. Bir gün Amerikalılar ölür, bir gün Iraklılar. Irak artık tam bir savaş alanı. Bu coğrafyada insanın hiç değeri kalmadı.”

Yeryüzünde, yaşamın bu kadar değersiz olduğu bir başka toprak parçası daha var mıydı?

Her iki şoförün de hala elleri titriyordu. Nefes alıp verişleri olağandan daha hızlıydı. Onlar kendilerini sakinleşmiş sansalar da, dışarıdan bakan, onların büyük bir olayın şokundan yeni çıkmakta olduklarını anlıyordu.

Bir kişi deponun sürgülerini çekip, kapıyı hafifçe

araladı. Sağa sola baktı. Takip veya dikkat çekici bir şey var mı diye kontrol etti. Tekrar kapattı kapıyı ve çekti sürgüyü.

O yıllarda Amerika Irak'a saldırmış, devlet başkanı Saddam Hüseyin'i devirerek 30 Aralık 2006 da idam etmişti. Irak'ta kendine bağlı kukla bir hükümet kurma ve son hızla bu ülkenin petrol kaynaklarını sömürme peşindeydi. Ülkenin bağımsızlık yanlıları yenilse de Amerika'ya karşılık vermeye devam ediyordu. Yaşanan bu patlama onlardan biriydi.

Her ne kadar Saddam Hüseyin bir kral olsa da, bu durum, Amerika'ya demokrasi havarisi kesilme hakkı veremezdi. Amerika demokrasi kılıfını kullanarak, petrol kaynaklarından yararlanma peşindeydi.

Savaş aynı zamanda yıkım ve yeniden yapım demektir. Bu da piyasa hareketi sağlayarak, tıkanan paracı piyasa ekonomisinin ömrünü uzatıyordu. Bu durum Amerika'nın işine geliyordu. Yoksa Amerika çok insancıl olmak istiyor da, kendi ülkesinin kanalizasyon borularında yaşayan evsizlere niçin

sahip çıkmıyordu? Kendi ülkesinde siyahlar ve yoksullar niye ikinci sınıftı? Irak'taki diktatörü eleştirip, işgal ederek devirip idam ederken kendi ülkesindeki beyaz ve zengin diktatörlüğüne ne denmeliydi?

Irak kendi iç dinamikleriyle değişmeliydi değil mi? Tabi değişmek isterse...

Hiçbir ülke, hangi gerekçeyle olursa olsun işgal edilmemeli, küçük büyük her ulus kendi kaderini özgürce belirlemeliydi.

Ceyhun sordu :

“Yarın sabah dönmemiz gerekiyor. Göçmenler hazır mı?”

İçlerinden siyah takım elbiseli, şişman ve kel kafalı olan, kalın sesiyle cevap verdi:

“Her şey hazır, hem de eksiksiz olarak.”

Burası dışarıdan bakıldığında namusuyla çalışan

bir gıda toptancısı görünümündeydi. Ancak asıl iş kaçak göçmen toplamak ve taşımaktı. Gıda işi, gerçeği gizlemek, gizli servis ve polis teşkilatlarını şaşırtmak içindi.

Kocaman deponun içinde beyaz kireçle boyanmış bir odada yere minderler serilmişti. Birkaç da sünger yatak vardı. Orada sekiz yetişkin erkek, iki anne, iki bebek ve üç tane de sekiz, on, on iki yaşlarında çocuk olmak üzere toplam on beş kişi vardı. Amaçları bu kamyonla Türkiye'ye geçmek, sonra Yunanistan üzerinden Avrupa ülkelerine ulaşmaktı. Kendi ülkelerindeki yoksulluk ve savaş ortamından kaçıp zengin ve mutlu sandıkları batı Avrupa ülkelerinde yeni bir yaşam kurmak istiyorlardı.

Onlar umut yolcularıydı. Çocuklarını, barışın ve zenginliğin olduğu bir ülkede yetiştirmek istiyorlardı. Hayalleri mutlu bir gelecekti. Belki kendi ülkeleri normale döndüğünde geri dönebilirlerdi de.

Acaba bu yolculuk nereye kadardı?

Amaçları gerçekleşecek miydi?

Bu uzun yolculukta, neler bekliyordu onları?

Gerçekten, haklı ve doğru bir tercih yapmışlar mıydı? Avrupa halkları ve devletleri göçmenleri nasıl

karşıliyordu? Onları anlıyorlar mıydı? Haklarına saygı duyuyorlar mıydı?

Onları taşıyanlar ne derece güvenilirli?

Ceyhun ve Ayhan onları teker teker göz süzgecinden geçirdiler. Göçmenler yiyecek bir şeyler atıştırmaktaydı. Kel ve şişman olan yanlarına geldi ve sağ elinin başparmağıyla şoförleri göstererek:

“Sizi bunlar taşıyacak.”

Onlar da şoförlere baktı. Kendilerini taşıyacak insanları dikkatle inceleyerek, beyinlerinde bir yargı oluşturmaya çalışıyorlardı. Uzun bir yolu bu iki kişiyle gideceklerdi. Irak ve Türkiye’yi geçerken kendilerini teslim edecekleri kişiler karşılarında duruyordu. Ceyhun kırk yaşlarında, siyah saçları geriye taralı, uzun boylu, etine dolgun ve esmer tenliydi, buz mavisi yarım şalvar tip kot ve beyaz penye giymişti. Alnından boncuk boncuk ter akıyordu. Yemyeşil gözleri ve sert bakışları onlara çok şeytansı gelmişti. Ayhan, uzun sarı saçları, beyaz yüzü, zayıf bedeni ve servi boyuyla, rüzgarda sallanan bir söğüt dalını andırıyordu.

Göçmenlerin hemen hemen hepsi Avrupa'ya güvenli ulaşma uğruna bütün mal varlıklarını satıp paraya çevirmişlerdi. Kendilerini kaçak yoldan taşıyacak çeteye çok büyük paralar ödemişlerdi. Kendi üzerlerinde, ancak yolda ihtiyaçlarını karşılayacak kadar paraları vardı. Bir olumsuzluk olur da geri dönmek zorunda kalırlarsa, ülkelerinde kalacak evleri, çalışacak işleri, ekecek tarlaları yoktu.

Onlar için yolculuk, içinde umut olan bir belirsizlik; dönüş ise savaş, yoksulluk, işsizlik, açlık, neredeyse yok oluştu. Dönmemeliler, ne olursa olsun hedefledikleri yere varmalıydılar. Bu yolculuğun riskleri, zorlukları hakkında az çok fikir sahibiydiler. Paralarını ve kendilerini teslim ettikleri çeteye bir ölçüde kuşkuyla yaklaşıyorlar da, yolculuğu kabul etme fikri ağır basmış, şimdilik Irak'a kadar gelmişlerdi.

Ceyhun sordu:

"Nerelisiniz?"

İlk beşi sırayla yanıtladı:

"Kenya."

Diğer bir göçmen geride kalanları göstererek :

"Bizler de Afganistan."

Afganistanlılardan Muhammed, eşi ve henüz bir yaşındaki Selam adlı bebeğiyle çıkmıştı yola. Yusuf ise birisi altı aylık bebek, dört çocuğu ve eşiyle umut yolcusuydu. Salih tek başınaydı. Bekardı. Geride annesi, babası ve kardeşlerini bırakmıştı. Belçika'ya ulaşip siyasi sığınma isteyecekti. Savaştan kaçıyordu. O tarihlerde en kolay siyasi sığınma isteği, Belçika tarafından kabul ediliyordu. Bir kardeşi, Amerikan askerleri tarafından vurulmuştu. Ailesinin diğer bireyleri de izleniyordu ve güvencesizdiler. Salih gizli yollardan kaçak göçmen taşıyan çeteyle bağlantı kurup kaçışı seçmişti.

Afganistan'da yaşam çok zordu o yıllarda. 2001 yılında Amerika'da ikiz kulelere iki uçakla kamikaze saldırısı yapılmış, kuleler yıkılmış ve yanmış, binlerce insan ölmüş ve yaralanmıştı. Bu olay son yüzyılın en büyük terör saldırısıydı ve hala gizemli yanları çözülmemişti. Bazı çevreler El Kaide yaptı derken bazıları Amerikan derin devletinin bu saldırıda eli olduğunu düşünüyordu. Olayın tamamen yapay zeka teknolojisiyle yapılan bir algoritma mühendisliği organizesi olduğunu öne sürenler de vardı. Kimileriye bombalar yerleştirilerek ikiz kulelerin

patlatıldığını, önceden simülasyon olarak hazırlanmış uçakla patlatılma görüntülerinin basına servis edildiğini iddia ediyordu. Ne var ki Amerika, bu olayın faili olarak, Afganistan'da bulunan Usame Bin Ladin'e bağlı El Kaide örgütünü göstermişti. Bunun üzerine Afganistan'a operasyon yapmış, orada bombalanmadık dağ taş bırakmamıştı. Artık orası Amerikan ve Nato askerleriyle doluydu ve bir savaş ülkesiydi. Afganistan'dan hem Türkiye'ye hem de Avrupa'ya yoğun bir kaçak göçmen dalgası vardı. Türkiye'ye gelenlerin yüz dolara kaçak işçi olarak, kötü koşullarda çalıştırıldıklarına yakın tanıktık. Oysa asgari ücret üç yüz dolar civarındaydı. Türkiye'de bu parayla ev geçindirmek bile olanaksızken, yüz dolarla onların nasıl yaşadıklarına şaşırıyorduk. İşverenler bunları düşünmüyor, onları ne kadar ucuza çalıştırırsa kar sayıyorlardı. Ne kadar çok kaçak göçmen gelir, ortalık ucuz, neredeyse bedava işgücüyle dolarsa, bu durum zengin işveren sınıfların işine geliyordu. Onlar için önemli olan çalışan insanların yaşam kalitesi değil, kasalarında biriken paraların çokluğu.

Göçmenlerin ucuz iş gücü olarak piyasada

çoğalması, yerli çalışanlar için işsiz kalma tehlikesi oluşturmaktaydı. İşverenler yerli işçileri işten çıkartıp, yerine üç katı daha ucuza kaçak göçmen çalıştırmaktaydı. Bu durum zamanla hem Türkiyeli hem de Avrupalı halklar arasında göçmen düşmanlığına neden oluyordu. Yerlilerin büyük çoğunluğu onlar yüzünden zor duruma düştüklerini düşünüyordu. Bazı art niyetli ırkçı çevreler de bu düşüncüyü özellikle pompalıyor, durumdan, siyasi çıkar sağlıyorlardı. Göçmenler her ne kadar bunları bilseler de, çaresizlik, savaş ve yoksulluk, onları sonu belirsiz yollara sürüklüyordu.

Kim isterdi doğup büyüdüğü topraklardan kopup gitmeyi? Vatanı terk etmek, kanadı kırık bir kuş olmak gibiydi onlar için. Uçamazlardı. Uçsalar da, oradaki gökyüzü ve bulutlar onları mutlu edemezdi. Akıllarının bir köşesinde her zaman, doğup büyüdükları yerler, kıyılarında çimdikleri akarsular bulunurdu.

Son yıllarda Yunanistan, İtalya, Almanya, Fransa, Hollanda gibi birçok ülkede göçmen düşmanlığı

tehlikeli boyutlara ulaşmıştı. Hatta ırkçı partiler hızla yükseliş göstermiş, şiddet kullanır hale gelmişlerdi. Göçmen karşıtı saldırılarda ölenlerin sayısı çok fazlaydı. Almanya’da yaşayan Türkiyeli işçilere de ırkçı Naziler tarafından birçok saldırı olmuş, çok sayıda kişi ölmüş ya da yaralanmıştı. Bu süreç özellikle doksanlı yıllarda hız kazanmış, hatta bazı Türkiyeli işçi evleri, içinde insan olduğu halde acımasızca ateşe verilmişti. Oysa altmışlı yıllarda Türkiye ve diğer bazı yoksul ülkelerden başlayan işçi göçünün oluşturduğu yoğun emek, Almanya’yı bu günlere getirmişti. Ama artık bunlar çoktan unutulmaya yüz tutmuştu. Alman işçilerin işsiz kalması ve yoksul düşmesinden göçmen işçiler sorumlu gösterilmeye çalışılıyordu. Oysa gerçek farklıydı. Otomasyon ve sanayi üretiminin dünya çapında artması işsizliğin başlıca sebebiydi. Makineler çalışıyordu insanların yerine. İşçiler de işsiz kalıyordu. Otomasyona dayalı sanayinin gelişmesine paralel olarak iş günü saati düşürülmeli herkese iş verilmeliydi. Üretilen ürünlerden ise tüm toplum eşit yararlanmalıydı. Bu gerçekleştirilmezse önce küçük çaplarda, en sonunda da çözümsüz büyük bir

ekonomik kriz kaçınılmazdı. İşsizler çoğalırsa üretilen malları kim satın alacaktı? Mallar bir gün çöp yığınları gibi yığılıp kalacaktı değil mi? Almanya'nın böylesi toplumcu adımları atmamasının bedelini göçmenler mi ödemek zorundaydı?

Göçmen gerilimi diğer açıdan bakılırsa paracı piyasa ekonomisi krize düştüğü zaman bir sigorta işlevi görmekteydi. Zengin sınıfların çıkarlarını daima önde tutan devletler, siyasi ve ekonomik krizleri çözemedikleri zaman ne yapacaklardı?

İşte tam böylesi zamanlar için kontrollü gerilim stratejileri üretir, yedekte bekletirlerdi.

Kriz geldiği zaman göçmen odaklı gerilimlerle ırkçı çatışmaları yükseltecekler, toplum bu çatışmalarla uğraşırken gündemleri değişecek, böylece kriz gözlerden uzaklaşacaktı. Bu durumda paracı, sömürgeci, zenginci ekonomik sistemin yaşam süresi biraz daha uzayacaktı. Bu amaçlara hizmet edecek ölçüde kaçak göçmen, büyük devletlerin işine geliyordu.

İçeride göçmenlerle şoförler tanışırken, dışarıda da kamyonu boşaltma çalışması başlamıştı. Kamyon depoya iyice yanaştırılmış bütün çuvallar indirilmişti.

Arka ve yan kapaklar tamamen açıldı. Büyük bir demir kafes getirildi. Kafes bilek kalınlığında sağlam demir borulardan yapılmış ve sık aralıklarla örülmüştü. Dikdörtgen şeklindeydi. Demir kafes, kamyon kasasının tam ortasına yerleştirildi. Kafesin kenarı ile kasa kapağı arasında biraz boşluk vardı. Bu boşluklara önce, önden başlamak üzere, dolu şeker çuvalları yerleştirildi. Kafes görülmeyecek duruma gelinceye kadar, kenarlar duvar gibi örüldü. Üst bölüm de, iki sıra halinde şeker çuvallarıyla kapatıldı.

Sabahleyin daha gün ışımadan yoğun bir çalışma başlamıştı avluda. On yetişkin, iki bebek ve üç çocuktan oluşan kabile kahvaltı yaparken, meraklı ve tedirgin bakışlarla çevrede olan biteni izliyordu. Bu demir kafesin kendileri için hazırlandığını akılları kesince, belirgin bir endişeye kapıldılar.

Ne yapmalıydılar?

İtiraz edecek halleri kalmış mıydı?

Onlara hep Türkiye sınırını geçmenin zorluğu anlatılmıştı. Ama bu kadarını da beklemiyorlardı.

Kenyalı Daniel depo sorumlusu olarak görülen uzun kel şişmana yaklaştı:

“Burada mı gideceğiz?”

“Beğenemedin mi?”

“3000 km böyle gidilmez”

“Gidilmezse dön. Zorla mı getirdik seni?”

Daniel, Irak’ta kalmanın, en azından bu adamlardan kopmanın daha doğru olduğunu düşündü.

“Paramı geri verin. Buraya kadar ki yol parasını düşün. Artanını istiyorum.”

“Para pul yok. Anlaşmamız paket şeklinde. Yunanistan’a kadar. Para iadesi yok. İstiyorsan çek git, ancak iki gün burada kalman şartıyla.”

“İki gün niye?”

“Polise ihbar etmeyeceğini nereden bilelim? Kafile Yunanistan’a ulaşınca çeker gidersin.”

Tartışmayı şaşkınlıkla izliyorlardı diğerleri. Onlar da bu konuşmadan kendilerine bir pay çıkartma çabasıındaydılar. Görüldüğü kadarıyla Daniel, parasının heba olmasını kabullenmese de, kalmaktan

yanaydı. Bütün parası boşa gidecekti ama yolculuk fazlasıyla riskli görünüyordu.

Günümüzde tutuklular, esirler bile böyle taşınmıyordu. Kafeste 3000 km yolculuk akıl almazdı. Sonuç almaktan umutsuz da olsa çabasını sürdürdü Daniel:

“Biz mal değiliz. Bizi böyle taşımanız insan haklarına aykırı. Sözleşme yaparken bunları anlatmadınız. Bizi güvenli taşımaya söz verdiniz. Anlaşmaya aykırı hareket ediyorsunuz.”

“Herkesi böyle taşıyoruz, sadece sizi değil. Türkiye sınırını otobüsle mi geçeceğinizi düşünüyorsunuz? İsteyen kalır ama bizden para pul beklemeyin.”

Burada bulunmaları yasadışıydı. Haklarını arayabilecekleri bir yer yoktu. Bütün sözleşmeleri sözlü olarak yapıldığı için hiçbir yasal dayanakları yoktu. Deyim yerindeyse elleri ayakları bağlıydı. Yasal istek geçerli bir yazılı belge gerektirirdi.

Daniel, göçmen sorunlarıyla ilgilenen insan hakları derneklerinin varlığını duymuştu ama şu anda yapacak bir şey bulamıyordu. Irak'ta bu tür sivil

örgütlerin olup olmadığını bilmiyordu. Yalnız, yaşadığı haksızlığı sivil toplum örgütleri yoluyla dile getirme düşüncesi beyninde belirginleşiyordu.

Birçok ülkede kaçak göçmen sorunlarının farkında olan kişiler ve dernekler vardı. Ancak yapılan çalışmalar yetersizdi. Hala yoksul ülkelerde ve savaş şartlarında yaşayan insanların, Avrupa hayaliyle art niyetli çıkarıcı çetelerin eline düşmesi engellenemiyordu. Bütün dünyayı etkileyecek bir duyarlılık oluşması için, daha büyük bir çaba gerekliydi. Tüm ülkelerdeki insan haklarından yana olan sanatçı ve aydınlar, daha çok çalışmalıydı. Daha çok kitap yazılmalı, şarkı, film, belgesel yapılmalı; olan biten her şey, basın yayın organları yoluyla tüm insanlığa apaçık bir şekilde anlatılmalıydı.

Tüm göçmen sorunlarının nedeni dünyanın zengin bölümünün yoksul bölümünü sömürmesi ve paylaşımında eşitlikçi toplumcu yönetim sisteminin kurulamamasıydı. Kenya ve Afganistan gibi ülkeler gelişmiş olsalar ve İngiltere, Amerika gibi ülkeler tarafından sömürölmeseler batıya göç etmeye ne gerek vardı?

Dünyada, yıllık toplam üretim 100 trilyon doları

aşmıştı ve herkese yetecek ölçüdeydi. Yoksul ülkelere dönük 5 yıllık bir sanayi ve tarım politikasıyla gelişme oranlarındaki dengesizlik de büyük oranda çözülebilirdi. Eşit paylaşım, savaşları da ortadan kaldırırdı. Savaş araçları üretmek üzere kurulmuş fabrikalar birkaç teknik değişiklikle yoksul ülkelere taşınıp traktör, otomobil, beyaz eşya gibi fabrikalara dönüştürülebilirdi.

Bütün insanlar:

Belki de her şey sadece 'birlikte üretip, eşit yararlanmayı' istemek kadar kolaydı. Yürekten inanınız ki, sadece 'birlikte üretmek ve eşit yararlanmak' yaralı insanları, kendilerini yaralayanların kucağına bilinçsizce koşarak gitmekten alıkoyabilirdi. Ruhların, bedenlerinin katillerinden yardım umması ne acıydı...

Daniel kalmaya karar verdi, diğerleri riski denemeye. Bu iş için her birisi Yunanistan'a ulaşma ücreti olarak binlerce dolar vermişti. Vazgeçmek bu paranın yanması, yola devam etmek ise ölümü göze almak demektir. Daniel ödediği paranın yanmasını göze alıp yeni bir yol arama peşine düştü, diğerleri de umut yolculuğunda ölümü göze aldılar.

Ceyhun ve Ayhan bu işteki en zayıf halkaydı. Ayda ortalama beş sefer yapıyorlar ve her bir yolculuktan beşer bin dolar alıyorlardı. Onların gözetiminde göçmenler, kamyonadaki kafesin içine yerleştirildiler. Yanlarına üç bidon su, bir çuval ekmek, biraz peynir ve zeytin konuldu.

Kafesin bir köşesinde perde çekiliydi. Perdeli yerin zemininde yaklaşık on santimlik bir delik vardı. Hava girişi ve tuvalet gereksinimi buradan karşılanacaktı.

Şişman kel kafalı:

“Öğle sonu Irak’tan Türkiye’ ye geçmiş olursunuz. Yarın sabaha doğru siz Kenyalılar Ayvalık’a, siz Afganlar da Keşan’a ulaşırsınız. Birkaç gün sonrada Yunanistan’dasınız. Orada söylediğimiz adreste size sahte Yunan vatandaşı kimliği ve pasaport verilecek. Gerisi sizin işiniz.”

Kafesin kalın sürgüleri çekildi. Demir parmaklıklarla kasanın arka kapak kısmı arasında

kalan bölüm şeker çuvallarıyla dolduruldu. Kapak kapatıldı. Çadır çekildi. Yük ipe sarıldı. Zemindeki küçük delik dışında her taraf kapalıydı. Dışarıdan bakıldığında eksiksiz bir şeker kamyonuydu. Ticari evraklar da hazırlanıp şoförlere verildi.

Niçin hem gidip hem gelirken şeker taşınyordu?
“Bu kuşku vermez mi?” sorunuzy duyar gibi oldum.

O yıllarda Türkiye ihracatı yükseltmek için Irak’a pancar şekerini ucuza satıyordu. Bu nedenle orada şeker Türkiye’deki toptan satışlardan bile çok daha ucuzdu. Bazı iş adamları Irak’tan ucuz şekerini alıp Türkiye’de pazarlıyordu. Bu ticaret şekli alışık bir durumdu ve kaçakçılık işi için kullanıldığında dikkat çekmiyordu.

Kamyon kasasının tamamen kapatılmasıyla içerde zifiri karanlıkta kaldı göçmenler. Her birisi şaşkınlık içinde kaldılar. Birbirlerine bakıyorlar ancak hiçbir şey göremiyorlardı. Afgan Muhammed el fenerini yaktı ve içeriyi gözden geçirdi. Bebeği Selam ağlıyor annesine sarılıyordu. Annesi oğlunu susturmak için seviyor sarılıyor ama bir türlü korku ve endişe içindeki ağlamasını durduramıyordu. Yusuf’un

çocuklarının da ağlama sesleri duyulunca içerideki gürültü dayanılmaz bir boyuta ulaştı. Muhammed elindeki ışığı fazla yakmıyor içeride bir sakinleşme oluşunca geri kapatıyordu. İlerleyen saatlerde ışığa daha çok gereksinim duyabilirlerdi.

Gün doğarken kamyon Türkiye'ye doğru ilerliyordu. Bu kez direksiyonda Ayhan vardı. Siyah asfaltta ilerleyen Ayhan aynadan da gün doğuşunu seyreliyordu.

Habur sınır kapısına gelmeden 10-15 km önce, peşmergeler trafik kontrolü yaptı. Araç durduruldu. Evraklar incelendi. Şeker taşıyan kamyon sorunsuz görünüyordu. Geç işaretiyle yola devam edildi.

Habur tabelası görüldü. Yaklaştı, yavaşladı Ayhan. Üç ay önce bu tehlikeli ve kötü işe bulaşmıştı. Ceyhun kadar tecrübeli değildi bu yollarda. Ancak alışıyordu her geçen gün. Sınır kapısında yoğun araç kuyruğu vardı. Tabelaya yaklaşmak Ayhan'ı heyecanlandırmıştı. Ayhan'ın içine düşen korkuyu anlayan deneyimli Ceyhun yatıştırdı onu:

“Sakin ol Ayhan. Hiç telaş yapma. Her şey planlı, en ufak bir aksamada ben yanıdayım. Sen

**arabamızı güzel sür yeter. Fazla sallantı yapma.
Yolcularımız yıpranmasın.”**

Bu son cümlede gerçeklik ve alay bir aradaydı.

Yaklaşan memur, kamyonda kaçak göçmen taşındığını bilmekteydi. Geçiş, çetenin üst yöneticileri tarafından rüşvet karşılığı ayarlanmıştı. Kaçakçılık işinden çıkar sağlayan çok çevre vardı anlayacağınız. En başta çete başları, şoförler, tüccarlar, memurlar, yöneticiler, güvenlikçiler, sahte evrak yapan matbaacılar, tekneçiler... Ayhan gelen görevliye evraklarla birlikte, içinde para dolu bir zarf uzattı. Memur evraklara ayrıntılı olarak bakıyor, zaman zaman Ayhan’a belgelerle ilgili bir şeyler soruyordu. Rüşvetçi bir işbirlikçi pislik olduğunu bilmesem, ben bile “Görevini ne kadar da titiz yapıyor,” derdim. Evrakları incelerken, kimsenin kendisini izlemediğini düşündüğü bir anda, para dolu zarfı ikiye katlayıp pantolonunun cebine indirdi. Yine de ne olur ne olmaz düşüncesiyle, rüşvet yiyerek şişkinleşmiş yanaklarını hafif bir kızarıklık kapladı, ama bu utanç değil korku duygusu kızarıklığıydı. Parayı saymasına gerek yoktu. Çünkü bu işi defalarca yapmıştı ve para her defasında tam ödenmişti.

Göçmen kaçakçılığının en önemli ve riskli ayağı sınır kapılarıydı. Buradan gelen para, işin içindeki birçok memur, yönetici ve güvenlik görevlisi arasında değişik oranlarda pay edilirdi. Bunlar gümrük memuru değil adeta rüşvet memuruydu. Sınır kapılarında rüşvet çarkına bulaşmayan yok denecek kadar azdı. Onlar da, ***“Görmedim, duymadım, bilmiyorum”*** kuralını uyguluyorlardı. Aksi durumda ya işlerinden olurlar, ya görev yerleri değişir sürgünde bir memur olarak yaşarlar, ya da bir ıssız köşede cesetleri bulunurdu.

Gümrükçüler herhangi bir ziyarete gittiklerinde hediye olarak koliyle kaçak sigara, çay, telefon, içki vb eşyalar götürürlerdi. Burada dönen çıkar ilişkisi o kadar büyüktü ki, bütün bunlar bilindiği halde kalıcı önlem alınamıyordu.

Görevini güya ‘eksiksiz’ yapan memurun geç işaretiyle Ayhan bastı gaza. Az ilerideki güvenlik görevlileri ‘dur’ çekti. Onların da sözde ‘detaylı’ bir incelemesinden sonra Habur’dan uzaklaştılar. İlerlemekte olan Ayhan, zaman zaman aynadan, geride kalan Habur ve doğuya doğru uzayan Irak

topraklarını seyrediyordu.

Ayhan, sınır kapısını sorunsuz geçmenin ve bu işleri öğrenmeye başlamanın gururuyla, göğsünü kabartarak şişiniyordu. İçten içe, Ceyhun'la denk olmaya başladığını düşünmekten kendini alıkoyamıyordu. Şoför koltuğuna daha rahat yayılırken alnı ve kaşlarındaki gerilim çizgileri gittikçe düşüyor ve beyaz yüzü tekrar mutlulukla doluyordu.

Kamyon kasasındaki şeker çuvalları arasına yerleştirilmiş bir demir kafesin içindeki kaçak göçmenler, sürücü Ayhan'ın yönetiminde Silopi'den Türkiye içlerine doğru ilerliyordu. Ceyhun ise dinlenme uykusundaydı. Artık en tehlikeli geçiş yerlerinden biri olan Silopi geride kalıyordu.

Batman ile Diyarbakır arasında ıssız, etrafı dağlık ve kayalık bir yolda ilerlerken Ayhan'ın içinde ürpertiler oluşmuştu. Birden kayalıklar arasından yola silahlı adamlar indi. Ayhan ürperti duymakta haklı çıkmıştı. Koyu yeşil şalvar, yelek ve spor ayakkabı giyinmiş bu silahlı adamlar kimlerdi ve ne

istiyorlardı? Hemen arkasında uyumakta olan Ceyhun'u eliyle sertçe dürterek uyandırdı.

“Ceyhun abi kalk çabuk kalk, ters giden bir Şeyler var.”

Ceyhun gözlerini ovuşturarak hızla kalktı. Çok fazla panik olmuştu Ayhan'ın yüksek ve korkulu sesinden.

“Ne oluyor Ayhan?” demesiyle karşısında dizilmiş silahlı adamları görmesi bir oldu. Silahlar arabaya dođrultulmuŐtu. Elleriyle dur işareti yaptılar. Durdu Ayhan. Biraz nceki rahatlamıŐ mutlu yüz, yerini tekrar korku dolu kızarıklığa ve atılmış kaŐlara terk etmişti. Geriden gelen diğer araçlar da durdurulmaya baŐlanmıştı. Sağlı sollu kapanmıştı trafik. İki kişi yaklaştı. Kapıyı açtı Ayhan. Sordu birisi:

“Ne taŐıyorsun?”

Ayhan'ın korkudan dili tutulmuŐtu. Bu yoldan çok kez geçmesine rağmen böyle adamlarla ilk defa karŐılaŐıyordu. Bu tür olaylardan Ceyhun'un söz ettiğini hatırladı ama bu, korkusunu yenmeye yetmedi. Ayhan'ın çaresizliğini fark eden Ceyhun hemen cevapladı:

“Şeker ve göçmen.”

Şaşırmıştı Ayhan Ceyhun’un doğru söylemesine. Gizli bir işti yaptıkları. Acaba buraya kadar mıydı?

Kaçakçılık çetesindeki işi birkaç ayda son mu buluyordu?

Yakalanıp hapishaneyi boylayacaklar mıydı?

Kindi bu adamlar ve ne istiyorlardı?

Deneyimliydi Ceyhun. Karşısındaki silahlı adamların devlet görevlisi olmadığını anlamıştı. O tarihlerde, bu bölgede yol kesme ve araç yakma olayları çok olmaktaydı. Eğer yalan söylese kafesteki kaçaklar yakılabilirdi kamyonla birlikte. Ve bu Ceyhun’un hiç istemediği bir şeydi. Onun amacı zor da olsa kaçakları sağ salim Yunanistan’a ulaştırmaktı.

Silahlı adamlardan birisi avucunu uzattı Ceyhun’a ve dedi ki:

“Vergi”

Anladı Ceyhun ve önceden hazır bulundurduğu para dolu zarfı uzattı. Diğer adam evrakları

inceliyordu. Yanındakine, **“Şirket arabası değil, Ceyhun Demir adına kayıtlı”** dedi ve sordu:

“Hanginiz Ceyhun?”

“Ben” diye yanıt verdi Ceyhun.

Arabanın onun üzerine kayıtlı olması kurtarmıştı onları. Çünkü şirket arabalarını yakıyorlardı genellikle.

Daha geriden, onların komutanı olduğu belli olan bir başkası geldi. Zarfı, arabayı, evrakları ve şoförleri dikkatlice inceledi. Arabada göçmen taşındığını öğrendi. Eliyle geriden birine gel işareti yaptı. Elinde karton paket olan adam hızlı adımlarla geldi. Paketi verdi Ceyhun’a. Komutan görünümlü adam şöyle dedi:

“Bunu, arabadaki en sağlam yere koy. Sakın polise, askere yakalatma. Karapınar ile Konya arasında otuz beşinci kilometrede bizim adamlarımız seni durduracak. Trafik polisi kılığında bir polis otosuyla sizi bekliyor olacaklar. Paketi onlara vereceksiniz. Yoksa o yolda havaya güm! Anlaşıldı mı?”

Çaresiz olduğunu düşünen Ceyhun, **“Tamam abi”** diye cevapladı. Silahlı adam para dolu zarfı

Ceyhun'a geri uzatıp, **“ Devam et,”** dedi.

Ceyhun'un **“Emrin olur abi”** demesiyle Bastı gaza Ayhan. Olanları hayret ve korkuyla izleyen Ayhan hayatlarının kurtulmuş olduğuna sevinse de hala derin endişeler içindeydi. Dönerek Ceyhun'a,

“Abi bu son seferim olsun, bir daha gelmeyeceğim, bırakacağım bu işi” dedi.

“Para tatlıdır oğlum, gelirsin, gelirsin. Hem bulaştın bu işe bir kere. Birçok çete bağlantısını tanıdın. Bıraktığında ne belli onları ihbar etmeyeceğin? Seni sağ bırakırlar mı sanıyorsun? Bu yola giriş var çıkış yok. Ne zaman yakalandın belki o zaman son. O zaman da çenenin sıkı tutacaksın. Çeteyi ele vermenin sonu ölümün olur. Yani oğlum ikimiz de yolun sonu nereyse oraya kadar devam. Hatayı başta yaptık. Paranın sıcak yüzüne kandık. Sen benim çok mu gönüllü çalıştığımı sanıyorsun?”

“Yapma be abi. Esirlik gibi. Bilmiyordum bu kadar olduğunu. Biraz para vurur bırakırım diyordum.”

“O kadar kolay olsa kırk yaşında ben niçin hala bu yollardayım? İşsizlik ve yoksulluktan kabul ettim bu işi. Sorsan bin defa pişmanım. Vay Ayhan'ım vay! Ne toysun daha bu hayatta!”

Duydukları derinden sarsmıştı Ayhan'ı. Zor sürüyordu arabayı. Oysa daha iki saat önce, **“Ben bu işi kaptım galiba”** deyip içten içe böbürleniyordu.

Ayhan'ın bunaldığını anlayan Ceyhun, geçti direksiyona. O, daha usta bir sürücüydü ve bu yollarda deneyimliydi. Ayhan sordu Ceyhun'a,

“Parayı niye geri verdiler?”

“Bunu ben de bilmiyorum ama bu paket paradan çok daha değerli olmalı onlar için.”

Bu sırada kamyon kasasının içindeki kafeste bulunan kaçak göçmenler izdiham içindeydi. Neredeyse bir gündür dışarıya çıkmamışlardı. Çok dar bir alanda sıkışık durumdaydılar. Hava o kadar sıcaktı ki hepsi harareten bir cehennem bunalımı yaşamaktaydılar. Sırılsıklam ter içindeydiler. En kuvvetli sauna bile bu kadar terletemezdi. Çok su içiyorlardı. Bu da iyi değildi, çünkü suları kısıtlıydı. İçlerinden Kenyalı Thomas'ın durumu çok kötüydü. Çünkü nefes darlığı sorunu vardı. Soluk alıp verişleri iyice sıklaşmıştı ama sanki aldığı nefesin hiç faydası

yoktu. Göğsü devamlı kabarıp iniyordu. Hemen Thomas'ı dışarı çıkarıp havalandırmak gerekiyordu. Ancak seslerini duyurmaları çok zordu. Var güçleriyle tepiniyorlar, bağıyorlar ama seslerini duyuramıyorlardı.

Ne yapmalıydılar?

Thomas göz göre göre ölüme gidiyordu. Küçük bir el feneriyle içeriği aydınlatıyorlar var güçleriyle ona yardım etmeye çalışıyorlardı. Acı içinde kıvranıyordu Thomas. Thomas'ın Kenya'dan arkadaşları olan Nikolas, Michael ve George bir şeyler yapmak için çırpınıyorlardı.

Ne yapabilirlerdi?

Olanca kuvvetiyle bağıyorlar, Ayhan'la Ceyhun'a duyurmaya çalışıyorlardı seslerini. Ama boşuna. Şeker çuvalları o kadar kalındı ki, buna arabanın motor sesi de eklenince çabaları sonuçsuz kaldı. Nikolas ve George, Thomas'ı hava deliğine doğru taşıdılar. Gömleğinin düğmelerini açtılar.

Biraz temiz hava Thomas'ı kendine getirebilir miydi? Ama hayır! Hırlamalar içinde kalan Thomas'ın nefesi kesildi, bir daha da gelmedi. Thomas'ı perdenin arkasında tuttular çocuklar daha fazla etkilenmesin

diye. Kısa kıvrıcık saçları ve upuzun boyu ve siyahi yüzüyle Thomas artık yerde cansız yatıyordu.

Thomas'ın ölümüne en çok üzülen Nikolas olmuştu. Thomas'la Nikolas çocukluktan beri arkadaşlıklar. Aynı mahallede büyüüp aynı okullarda beraber okumuşlardı. İkisi de yirmi beş yaşındaydılar. Kader onları bu yolculuğa beraber sürüklemişti.

2006 yılında Kenya'da, muhaliflerle iktidar arasındaki mücadele iç savaşa dönüşmeye başlamıştı. Muhalifler acımasızca öldürülüyordu. Bu iki arkadaş da muhalifti. İç savaşın acımasız hale gelmesi her bir muhalifin öldürölme olasılığını arttırıyordu. Onlar da kaçışı seçmişti, ama Thomas yine de kurtulamadı ve umut yolculuğunda Diyarbakır'a yaklaşırken hayata gözlerini yumdu. Onun geleceğe umut yolculuğu burada bir demir kafesin içinde son buldu.

Nikolas perdenin arkasında cansız yatan arkadaşının yanından ayrılmıyor hıçkırıklar içinde ağlıyordu. "**Thomas, Thomas...**" diyor ağzından başka bir kelime çıkmıyordu. İri siyahi parmaklarıyla yolduğu uzun kıvrıcık saçları tutam tutam elinde kalıyordu. Siyah gözbebeklerinden dökülen yaşları durduramıyordu.

Oysa ne hayalleri vardı birlikte. Fransa'ya gidecekler orada arkadaşları Jomo'yu bulacaklardı. Bir iş bulup savaşız bir ülkede yaşamının tadını çıkaracaklardı. Geçimlerinden fazla kazandıkları parayı ailelerine ve hala mücadele eden arkadaşlarına yollayacaklardı. Günün birinde Kenya'da barış, eşitlik ve demokrasi egemen olursa çok sevdikleri ülkelere geri döneceklerdi. Şimdi bu hayalde yalnızdı Nikolas.

Kenya 1970'lerden beri sık sık iktidar muhalefet çatışmalarına sahne oluyordu. Muhalefette olanlar, uzun yıllar acı ve işkence çekiyor, demokrasi, eşitlik ve adaletin olmadığından yakınıyordu. Günün birinde iktidarı aldıkları zamansa, çektikleri acıları unutuyor, acımasız zalimlere dönüşüyorlardı. Kendi yanlışlarını eleştirenlere şiddet uyguluyor, hatta onları gizemli cinayetlerle öldürüyorlardı. Acaba bu kısır döngü niye hep devam ediyordu Kenya'da?

Sanayi, tarım ve eğitimde dünyayı çok geriden

takip eden Kenya’da iktidara gelenler, niçin paracı piyasa ekonomisinin kulu kopeği olmak dışında bir çıkış yolu ıretemiyordu?

Uzun yıllar bu ülkenin emek gücünü ve hammaddesini sömüren İngiltere bu durumun suçluları arasında mıydı?

Bağımsızlıktan sonra bir gün iktidara gelen tüm muhalifler niçin zengin sınıfların emrine giriyordu?

İnsanlık tarihinin vazgeçilmez yasası mıydı iktidarın hep güçlülere yaltaklık etmesi?

Eğer yleyse ekonomik eşitliğe çok yaklaşan Fidel Castro’nun ve CHE’nin Küba’sı nasıl aıklanmalıydı?

Uzaydan bakıldığında Küba, Atlantik’in kıyısında niçin bir yıldız gibi parlıyordu, hem de yıllardır süren ambargolara rağmen? Niçin onların hiç dilencisi yoktu? Nasıl oluyor da dünyada en uzun yaşam süresi oradaydı?

Eğer Kenya’nın yazgısı değişmez bir toplumsal yasa ise, İran’da Mazdek, Azerbaycan’da Babek ve Hürremi yüzyıllar önce ekonomik eşitliği nasıl kurmuştu?

Acaba hep birlikte sadece: ‘birlikte üretim ve eşit

yararlanmayı' istersek dünya toplumunda ve Kenya'da her şey olur muydu? Daha fazla THOMAS yollarda ölmez miydi?

George ve Michael da tıpkı Nikolas, Thomas ve Daniel gibi iç savaştan kaçıyordu. Ama onlar farklı kentlerdendi. Diğerleriyle bir ortak yanları da hepsinin Kikuyu kökenli olmasıydı. Kikuyu'lar Kenya'nın en kalabalık toplumduydu.

Şimdi geride kalan üç Kenyalı, yola birlikte devam edeceklerdi. Daniel yolculuğa devam etmeyi çok tehlikeli bulup Irak'ta kalmıştı. Thomas'ın ölümü onu haklı çıkarmıştı. Belki günün birinde başka bir yol bulup umut yolculuğuna devam ederdi.

Kamyon mola verince Thomas'ı bir yere gömmeliydiler. Thomas'ı havalandırma deliği ve tuvalet için kullanılan perdeyle kapatılmış bölüme yerleştirdiler. Ama orası çok dar ve Thomas'ında boyu uzundu. Yarı belinden aşağısı oturdukları yere

doğru uzanıyordu. Ölü bir bedenle karşı karşıya olmak en çok çocukları endişelendiriyordu.

Çocuklar korkudan ağlıyor anne ve babalarının kucaklarına sığınıyorlardı. Çocukları sakinleştirmek çok zordu. Buna Nikolas'ın gözyaşları da eklenince durum katlanılmaz oluyordu. Ne yaptılarsa seslerini şoförlere duyuramıyorlardı. Ellerindeki el lambasını sadece zorunlu kalırlarsa açıyorlar böylece çocukların Thomas'ı görmesini engellemeye çalışıyorlardı.

Yusuf Nikolas'a yaklaştı. Acıdan titreyen ellerini avuçlarına alıp üzüntüsünü paylaşmaya çalıştı:

“Nikolas bu acı hepimizin. Yeni tanışsak da biz Thomas'la yol arkadaşydık. Onu çok sevmiştik. Acını dindirmeye çalış. Görüyorsun çocuklar var. Onlar hepimizden daha çok etkilendiler. Onlar için sakin ve güçlü olmalısın.”

Nikolas gözyaşlarını silmeye çalışarak, **“Tamam arkadaş tamam”** diyor, sesini dindirse de gözyaşlarını durduramıyordu. George ve Michael de onun yanından hiç ayrılmıyor güç toplaması için uğraşıyorlardı.

Çocuklar ağlamayı kesse de tuvalet için

Thomas'ın bulunduğu yere gitmek zorundaydılar. Bu sırada zorunlu olarak lamba açılıyor, çocuklar Thomas'ın cansız bedeniyle yüz yüze geliyorlardı. Thomas'ı öylece cansız yerde yatar görünce tekrar ağlamaya başlıyorlar, bazen tuvaletlerini bile unutarak annelerinin boynuna atlıyorlardı.

Bu durumda Thomas'ı hep birlikte kaldırıp oturdukları bölüme getirmek zorunda kaldılar. Bu kez de oturma yeri daraldı. Çünkü zavallı Thomas'ın kanı yavaş yavaş donmakta olduğu için ayaklarını bükemiyorlardı. Onu boylu boyunca uzatmak zorundaydılar. George çantasından bir gömlek çıkarıp Thomas'ın yüzüyle beraber belden yukarısını kapattı. Böylece lamba yakıldığında çocukların duyacağı korku azaltılmaya çalışıldı. Nikolas da onun tam başucunda oturup az görünmesi için uğraşıyordu.

Çocukları düşünme çabası Nikolas'ı biraz olsun sakinleştirmişti. Görüyordu ki, artık çocuklar kendisinden daha zor durumdaydı ve onlar daha masumdular. Bir yetişkin olarak kendisini toplaması ve onlara daha çok yardımcı olması gerektiğinin farkına vardı. Diğer yol arkadaşlarına dönerek,

“İlk mola yerinde Thomas'a bir mezar

yapmalıyız. Biraz sonra sıcaktan kokmaya başlar” dedi.

Arkadaşını bırakmak zordu ama başka ne yapabiliirdi?

Thomas’tan kokular geldiğini yeni yeni fark etmeye başladılar. Kokular her geçen dakika artıyor dayanılmaz boyutlara ulaşıyordu. Yeryüzünün en acıklı olaylarından birisiyle iç içeydiler ve katlanmak için güç toplamaktan başka hiçbir çareleri yoktu.

Her birisi, **“Bu vahşeti yaşayacağımı bilsem yola hiç çıkmazdım”** diye yeminler ediyor, **“kendi toprağımızda ölmek bile bundan daha iyiydi”** diyorlardı.

Yolculukta acılarının katmerleşerek artacağını nereden bileceklerdi? Onların şimdiki gördükleri belki de yaşayacaklarının yanında devede kulak kalacaktı.

Muhammed ve Yusuf ailelerine güç vermekle uğraşıyordu.

George, Michael ve Nikolas birbirlerini teselli ediyor Thomas’ın cenazesini nasıl defnedeceklerini düşünmeye çalışıyorlardı.

Salih içlerinde en sakin olanlarıydı. Ailesi ve

sorumlu olduğu çocukları yoktu. Bir yandan Nikolas'ı teselli ediyor, diğeri yandan da Muhammed ve Yusuf'un çocuklarıyla ilgileniyordu. Hatta kendi payına düşen yiyeceklerin çoğunu onlara yediriyordu. Kafesin içinde yaşanan acıdan öylesine etkilenmişti ki hayalleri hiç aklına gelmiyordu artık. Bu kafesin içinden bir an önce çıkmak, çocukların korkulu ve acılı çığlıklarını durdurmak istiyordu. Tanık oldukları olayların, çocukların yaşamında hayat boyu iz bırakacağıının farkındaydı.

Onların güvenli bir ortama taşınıp sosyal destek almaları gerekiyordu.

Ama nasıl?

Şu anda dışarı çıksalar bile yapacak bir şey yoktu. Türkiye'ye teslim olsalar hemen sınır dışı edilirdi. Bir mola yerini beklemek, biraz olsun hava almak gerekiyordu. Thomas'ı geride bırakıp, kalanlarla Yunanistan'a ulaşmalıydılar. Sanki gittikçe uzuyordu yollar.

Ceyhun'la Ayhan içeride olanlardan habersiz ilerliyorlardı. Dicle nehrini geçip Diyarbakır'a doğru yol alıyorlardı. Diyarbakır'da bir ciğer kebabı yiyip kendilerine geldiler.

Ceyhun dedi ki:

“Ayhan bu sıcakta içeridekilerin dayanması çok zor.”

“Abi benim de aklım içeride. Bir an önce mola yerine ulaşıp kapakları amalıyız.”

İçeride olanları bilmeseler de hissediyorlardı. Her geçen dakika yolculukları daha da kaygılı hale geliyordu.

Ceyhun ve Ayhan açısından en tehlikeli geçiş yeri Ulukışla İle Ereğli arasıydı. Burada Jandarma denetimi çok sıkıydı. Kaçakçılık çetesinin rüşvetle ayarlayamadığı nadir yerlerden birisi bu blgedi.

Ulukışla'dan sonra Toros dağlarına doğru bir ara yola saptılar. Ormanlık bölgede mola verdikten sonra, ara yollardan geçerek tehlikeli noktayı aşımak istiyorlardı.

Dağların arasında ilerliyorlardı. am ağaçlarıyla kaplı ormanda Ceyhun'un bildiği sakin ve sessiz bir yer vardı. Kocaman bir am ağacının gölgesine

çektiler arabayı. İndiler. Çevreyi incelediler. Karşı yakada bölgenin en büyük dağı Aydos bütün görkemiyle yükseliyor, zirvesi adeta mavi gökyüzü ve beyaz bulutlarla birleşiyordu. Aşağılarındaki ıssız vadide toprak bir yol dağların içine doğru uzanıyordu. Kuş sesleri ve yakınlarında akan ırmağın şırlıtısından başka duyulan hiçbir ses yoktu.

Kamyon kasasının arka bölmesini açıp şeker çuvallarını teker teker indirmeye başladılar. İçeridekilerin durumunu merak ediyorlardı.

Thomas'ın öldüğünden habersizdiler.

Demir kafes görünmeye başladı. Kilidi açtılar. Uzun zamandır karanlıkta kaldıkları için ışığı görünce İçerdekilerin gözleri kamaşıyordu. Gözlerini ovuşturarak aşağıya inmeye başladılar.

Ceyhun'la Ayhan içeride yaşayanlardan habersiz, inenlerin kollarından tutarak onlara yardımcı oluyordu. Arabadan inen herkes bir köşede oturup kendine gelmeye çalışıyorlardı. Anneler kendilerinden çok çocuklarıyla ilgiliydi.

Herkes indi derken, Ayhan kafesin içinde cansız yatan Thomas'ı gördü. Şaşkınlık içinde Ceyhun'a baktı. Ceyhun da gördü Thomas'ı. Onun da yüreği

üzüntü ve ürpertiyle doldu. Thomas'ı upuzun cansız yerde yatar görünce gözleri dondu ve soluğu kesilmiş gibi bir süre hareketsiz kaldı.

Arabadan inen Nikolas'ın gözleri ışığa alışmaya başlayınca oturduğu yerden çevreye bakındı. Sinirli bakışlarını Thomas'ın cansız bendine dikerek, dişlerini ve yumruklarını sıktı. Sonra birden ayağa kalktı ve bir panter gibi Ceyhun'un üzerine atladı. Bir hamlede onu yere serip kendinden geçercesine yumruklamaya başladı.

"Thomas'ı siz öldürdünüz! Katiller!" diye bağıırıyordu.

Ceyhun toz toprak yığınları arasında tekme ve yumruk darbeleriyle kendinden geçmişti. Michael, George ve Salih, Nikolas'ı tutmaya çalışıyor ama başaramıyordu.

Ayhan ne yapacağını şaşırılmış olanları izliyordu. Nikolas kendisine de saldırırsa nereye kaçacağını düşünüyordu. Eğer diğer yolcular da kendilerini kaybederse, Ceyhun'la Ayhan'ın öldürölmesi an meselesiydi. Ama şanslıydılar çünkü Nikolas'tan başkası bilinç olarak kendindeydi.

Nikolas'ın elinden Ceyhun'u kurtarıp biraz

dinlendikten sonra Thomas'a bir mezar yapmalıydılar.

Muhammed ve Yusuf ailelerini su kenarına götürüp, **“Biz gelene kadar siz burada oturun”** diyerek geriye döndüler.

Üç kişi hala Nikolas'ı tutamamıştı. Ceyhun hala Nikolas'ın iri gövdesinin altındaydı. Nikolas iki eliyle birden Ceyhun'un boğazına sarılmış onu boğmaya çalışıyordu. Ceyhun ölmek üzereydi. Nefesi daralmış hırıltılar içinde kalmıştı. George ve Michael, Nikolas'ı kollarından tutup ayırmaya çalışıyordu. Nikolas öylesine kuvvetliydi ki güçleri ona yetmiyordu.

Salih ani bir düşünceyle Nikolas'ın başının üzerine eğilerek, parmaklarını onun burnuna geçirip bütün kuvvetiyle yukarıya doğru asıldı. İşte bu hareket kurtarmıştı Ceyhun'u. Muhammed'le Yusuf, Ceyhun'u hızla kaldırıp ormanın içine doğru uzaklaştırdılar.

Ceyhun ayakta duramayacak derecede halsiz düşmüştü. Üstü başı toza bulanmış halde ve hırlamalar içinde kalmıştı. Zor nefes alıyordu. Ormanın içinde biraz ilerledikten sonra dere kenarına inip Ceyhun'un başını yıkayarak onu kurtarmaya

alışıyorlardı.

Nikolas'ın siniri bir türlü yatışmıyordu. Gözleri kan çanağına dönmüştü. En değerli arkadaşını kaybetmek onu kızgın bir boğaya çevirmişti. Düşmanını elinden alan Salih'e çok kızmış burnuna indirdiği bir yumrukla onu da kanlar içinde bırakmıştı. Zaten kısa boylu ve çelimsiz olan Salih, aldığı darbenin etkisiyle acıdan kıvranarak yere serilmiş uzun süre kalkamamıştı.

Katil olarak algıladığı Ceyhun ve Ayhan'ı yok etmek dışında hiçbir şey belleğine işlemiyordu Nikolas'ın. Bir an duraklasa da, gözleri hala onları arıyordu. Ceyhun çoktan gözlerden uzaklaştırılmış, alırların arasına gizlenmişti.

Bu sırada Ayhan da kaçmış, büyük am ağaçlarının arasına saklanmıştı. Uzaktan olanları izliyor, işin içinden nasıl çıkacaklarını kestirmeye çalışıyordu. Korkudan, kimseye görünmemek için uğraşıyor **"Nikolas beni görürse elinden kurtulamam"** diyordu.

Nikolas'ın Ceyhun'u bir saniyede nasıl yere serdiğini ve üç kişinin onu durduramadığını görünce, **"Ormanın içine kaçıp bir daha d nmesem mi?"** diye

düşünceler geçiyordu aklından.

Ayhan, ani bir kararla ağaçların arasında uzaklara doğru koşarken uzun sarı saçları at yelesi gibi savrularak havalanıyordu. Arkasına bile bakmıyor var gücüyle uzaklaşarak öldürülme korkusundan kurtulmaya çalışıyordu. Daha önceden hiç bilmediği dağların, derin vadilerin, kayalıkların arasında, nefes nefese ilerliyordu. Nikolas'la bir daha karşılaşmamak üzere, ormanda bir rüzgara dönüşerek izini kaybettirdi.

Ceyhun, Nikolas'ın güçlü darbeleriyle öyle halsiz düşmüştü ki nefes almakta bile çok zorluk çekiyordu. Michael, George ve Salih, Nikolas'ın tekrar saldıracağı korkusuyla Ceyhun'u çok uzaklara taşıdılar. Dere kenarında sık çalılıkların bulunduğu bir yerde onu iyileştirmeye çalışıyorlardı.

Ceyhun'un ağzı yüzü kanlar içindeydi. Kafasında derin yaralar açılmıştı. Elleri kolları çizikler içindeydi. Üzerindeki bütün elbiseler paramparçaydı. Onu o halde görseniz, **“Bu adamı aslan parçalamış” demekten kendinizi alamazdınız.**

Ceyhun'un her yerini temizleyip su içirerek çalılıkların arasında bir gölgeye gizlediler. İyice

dinlenirse belki kendini toplayabilirdi. Göçmenler onu sağlığına kavuşturmaya zorunlu olduklarını biliyorlardı. Ayhan'ın ormanın derinliklerine doğru kaçtığını görmüşlerdi. Onun bir daha dönmeye cesaret edemeyecek derecede korktuğunu anlamışlardı. Ceyhun kendine gelmezse yola nasıl devam edeceklerdi?

Muhammed Ceyhun'a, **“Biz geri gelmeden sakın buradan çıkma”** diye sıkı sıkı öğütleyerek Yusuf'la birlikte geri döndü. Yaşanan kavgayı yatıştırıp Ceyhun'la ilgilenmeye çalışırken ailelerini yalnız bırakmışlardı. Onların yanına dönüp beraberce bir şeyler yemeli ailelerini, geri kalan yolculuğa hazırlamalıydılar.

Yaşananlardan en çok Nikolas etkilenmiş görünse de gerçek farklıydı. O bir yetişkindi. Zaman geçtikçe gerçekçi davranabilir duygularıyla yüzleşebilirdi.

Ya çocuklar! Onlar ne yapacaktı? Kaçak bir yolculukta demir kafesin içinde karanlıkta saatlerce

kalmak onları nasıl etkilerdi?

Bu da yetmezmiş gibi gözlerinin önünde Thomas'ın nefes darlığı çekerek ölümüne tanık olmak kolay mıydı onlar için?

Ya Nikolas'ın Ceyhun'u öldüresiye dövmesine ne dersiniz?

Açlık susuzluk bir yana, bu kadar şiddet ve acımasızlığın etkilerini duygularından ve düşüncelerinden atarak normal bir yaşama dönmek, çocuklar için neredeyse olanaksız derecede zor değil miydi?

Muhammed ve Yusuf, Nikolas'ı yatıştırıp yola çıkar çıkmaz en çok çocuklarıyla ilgilenmeleri gerektiğinin farkındaydılar.

Babaları kavganın içindeki koca adamlarla uğraşırken, zor yolculuğun en masumu ve günahsız olan çocuklar çok yalnız ve çaresizdiler. Suyun kenarında annelerinin verdiği katıksız ekmeği yerken, çıplak ayaklarını suya daldırıyorlardı.

Bebeklerin ağlaması az da olsa kesilmişti. Yusuf'un yanlarına döndüğünü gören çocuklar zıplayarak babalarının boynuna atladılar.

En büyükleri Musa, **"Babacığım bir daha o kafese**

girmeyelim” diye gözlerinden boncuk boncuk yaşlar dökerek yalvarıyordu. Kıvırcık saçları uzun ve karmakarışık, siyahi yüzü bakımsız ve solgun görünüyordu. Onun küçüğü Hasan, **“Çok korkuyorum baba”** diyordu bir eliyle ıslak gözlerini ovuşturarak. Sekiz yaşındaki Meryem, bebeğinin altını temizleyen annesine yardım ediyor; bir yandan da babalarına yalvaran ağabeylerini izliyordu. Hiç birisi havasız, karanlık ve ölüm kokan kamyonu bir daha binmek istemiyordu. Anneleriyle söz birliği etmişler, hep birlikte ülkelerine geri dönmek için Yusuf’u ikna etmeye çalışıyorlardı. Yola devam edeceklerse de mutlaka başka bir araç istiyorlardı. Thomas’ın nasıl öldüğünü hatırladıkça kamyonu nefretle bakıyorlar, binmek bir yana yaklaşmak bile istemiyorlardı. Yusuf da benzer duygular içindeydi.

Hayatının en değerli varlığı olan ailesinin acıklı durumunu izledikçe, yolculuğa çıkmaktan duyduğu pişmanlık gözlerine yansıyor. Ailesini bu katil kamyonu bindirmek istemiyordu. Şu anda Türkiye’de bir dağ başındaydılar ve ellerinde başka hiçbir olanak yoktu.

Ne yapmalıydı Yusuf? Thomas’ın ölümüne neden

olan, kendilerini de korku ve tehlikeler içinde bırakan bu yolculuktan bir çıkış yolu bulabilecek miydi?

Siniri biraz olsun yatışan Nikolas, George, Michael ve Salih sessizce kamyonun yanına geldiler.

Çocuklara görünmeden, Thomas'ı beraberce kaldırıp ormanın içinde kimsenin göremeyeceği kadar ilerlediler.

Çalılıkların arasında kolay kazılabilecek bir toprak parçası bulmaya çalışıyorlardı. Elllerinde kazma kürek yoktu. Ağaçlardan kırdıkları kuru odun parçalarıyla toprağı eşelemeye başladılar. Ağaçlarla yumuşattıkları toprağı tırnaklarıyla toplayıp, avuçlarıyla dışarı atıyorlardı.

Yer çok sertti. Tırnakları sıyrılmaya başlamış, patlayacak derecede kızarıp kan toplamıştı. Her birinin alnından damla damla terler akıyordu. En sonunda, mezar yerini Thomas'ın sığacağı kadar derinleştirmeyi başardılar. Thomas'ın üzerindeki kişisel eşyalarını alarak onu kazdıkları mezara boylu boyunca yerleştirdiler. Üzerini toprakla kapatıp, yağmur suları açmasın diye taşlarla sağlamlaştırdılar. Ellerini Tanrı'ya açıp dualar ederek Thomas'a cennet dilediler:

“Allah günahlarını affetsin Thomas, yerin her zaman cennet olsun.”

Nikolas, Thomas’ın mezarı başından ayrılmak zorunda olduğunu bilse de, bir türlü kalkıp oradan uzaklaşamıyordu.

Thomas’ın kahverengi tıraşını, kimliğini, mavi kalemni ve bir miktar parasını eline alarak kalkmayı denedi.

Çok halsizdi Nikolas. George ve Michael kollarına girerek ona yardım ettiler.

Nikolas, en sevdiği arkadaşını, Türkiye’nin güneyinde bir uçtan diğer uca uzanan Toroslarda, Yassıkaya köyü yakınlarında, Aydos dağının karşısında bir çam ağacının dibine yaptığı mezara yerleştirdi, uzaklaşmayı denedi. Birkaç adım gittikten sonra, gözlerinden süzülen yaşlar yere damlayarak geri döndü. Thomas’ın kaya parçalarıyla kaplı mezarına tekrar baktı:

“Hoşça kal Thomas...”

Nikolas’ı böyle gören arkadaşları da tutamadılar gözyaşlarını. Vedalaştılar onlar da:

“Elveda arkadaş...”

Geceyi geçirdikleri ormanda, Nikolas’ı Ceyhun’a saldırmamaya zor da olsa ikna ettiler.

Muhammed’le Yusuf, Ceyhun’u sakladıkları çalıların arasından çıkarıp getirdiler. Yusuf Ceyhun’a dedi ki:

“Seni Nikolas’tan koruyacağız. Ancak yola kafesin üzerini açarak devam edeceksin. Ayhan geri dönmek üzere kaçtı. Bu durumda Salih arka kapağa çuvalları yerleştirip yola senin yanında devam edecek. Kafesin üstünü boşaltacağız. Gerek duyduğumuzda size sesimizi duyurmalıyız.”

Ceyhun’un itiraz etmesi olanaksızdı. Nikolas’ı bıraksalar canını bir dakikada alacağını görmüştü. Thomas’ın ölümünden kendisini sorumlu tutuyordu. Sadece parayı düşünen insan kaçakçılığı şebekesinin bir parçasıydı ve olan bitenin bizzat tanığıydı. Bir kamyon kasasında insan ticareti yaptığı ve bir insanın ölümüne sebep olduğu için suçluydu. Bir cehennem

zebanisinden farksız olduğunun farkındaydı. Yakalanmayıp suçu ortaya çıkmazsa yargılanmayacak, suçu da cezasız kalacaktı. Nasıl olsa sahipsiz, kimsesizdi kaçak göçmenler. Hukuk onlardan habersiz, onlara sessizdi. Onlar gerçekte umutsuz umut yolcularıydı. Kaçak göç yolundaydılar. Nasıl diyebilirlerdi karakola gidip “Biz kaçak göçmeniz, Thomas arabada havasızlıktan öldü, sorumlusu Ceyhun’la Ayhandır” diye. Böyle yapsalar Ceyhun’la Ayhan yargılanır ancak kendileri de anında ülkelerine geri yollanırdı.

Gün ışımaya başladığında kaçak göçmen taşıyan kamyon Ereğli ovasını geçmiş, dünyanın nazar boncuğu Acı Göl’ü ve Meke kraterlerini de geride bırakarak Konya’nın Karapınar ilçesine yaklaşıyordu.

Salih, Ceyhun’un arkasındaki yatağa uzandığında, ayaklarına takılan karton koliyi kaldırıp Ceyhun’a sordu:

“Bu ne?”

Yol boyunca yaşanan yoğun olaylar koliyi unutturmuştu Ceyhun’a.

“Ona dokunma!” dedi Salih’e.

Kendisi de dokunmaya korkuyordu. Bunu silahlı adamlar vermişti Ceyhun'a ve o, onların kim olduğunu bilmiyordu. Çok merak etmesine karşın elini bile sürmeye yanaşmamıştı. Bir an önce teslim edip kurtulmak istiyordu gizemli koliden. Kaçak göçmen taşımak zaten tehlikeliydi. Buna birde, içinde ne olduğu belli olmayan bir koli eklenince, stresi daha da artıyordu Ceyhun'un.

Ceyhun geçti Karapınar'ı. Koliyi veren silahlı adamların söylediği noktaya yaklaşıyordu. Uzaktan bir polis otosu göründü.

Ne yapmalıydı Ceyhun? Adamlar sözü edilen kişiler miydi? Ya onlar değilse! Bekleyenler gerçek polislerse! Onlara, içinde uyuşturucu, silah veya başka bir yasadışı eşya olan bir koli verirse! O zaman içinden çıkamayacağı belalar açabilirdi başına.

Yaklaştı ve polis otosunun tam önünde durdu. Kapıyı açarken içinden yükselen korkuyu hissettirmemeye çalışıyordu. Gelen adam tereddütsüz bir ses tonuyla,

"Koli!" dedi.

Ceyhun, Salih'in ayakucunda duran koliyi alıp polis elbiseli adama uzattığında ağır bir yükten

kurtulmanın rahatlığını hissetti.

Üç kişiydiler. Sahte polis otolarına atladılar. Mısır tarlaları arasından Karacadağ'a doğru uzanan yolda, arkalarında toz yığınları bırakarak hızla uzaklaştılar.

Kamyon kasasındaki kafeste umut yolculuğuna devam eden göçmenler düne göre daha iyi durumdaydılar. Salih'in, şoför Ceyhun'un yanında olması, onlara kendilerini daha güvende hissettiriyordu. Salih kendilerinden birisiydi ve bir istekleri olduğunda ona seslerini duyurabilirlerdi. Artık kamyonun üzeri açıktı. Daha iyi hava alıyorlardı ve içerisi daha serindi. Musa, Hasan ve Meryem babalarına daha güvenli ve sınıksız sarılıyorlardı. Babaları onların isteğini biraz olsun yerine getirmiş kamyonun üzerini az da olsa açtırmıştı. Tamamen açmaları olanaksızdı. Çünkü o zaman, bir arama olursa yakalanmaları çok kolay olurdu.

Dışarıdan bakıldığında araç hala şeker yüklü

görünüyordu. Ayrıntılı bir arama olup, üzerine tırmanarak bakılırsa, ancak o zaman gerçek anlaşılabilirdi.

Yol üzerindeki bir petrol istasyonunun marketinden, Ceyhun'la Salih, ekmek, helva, bisküvi, kraker ve ayran alıp içeriye uzatmışlardı. İlk defa kalplerine, geri kalan yolu iyi geçirecekleri umudu doğmaya başlamıştı. George ve Michael, Yusuf'un çocuklarıyla şakalaşıyor; gürültüyü biraz çoğaltarak Nikolas'ın dalgınlığını dağıtmaya çalışıyorlardı. Muhammet ailesiyle beraber yemek yiyor, bebeğine ayran içirmeye çalışıyordu.

Nikolas'ın gözlerinden Thomas'ı yerleştirdikleri mezar hiç gitmiyordu. Thomas'ın çantasına, üzerinden çıkan eşyalarını yerleştirdi. İlk güvenli yerde onları ailesine postalayacak, Thomas'ın yaşadıklarını ve ölüm hikayesini bir mektupla bildirecekti. Mezar yerini çok iyi tarif etme olanağı yoktu, ama en azından onu dualarla cennete yollamaya çalıştığını anlatacaktı.

Geleceğe umut yolculuğuna beraber çıktıkları yollarda, Daniel Irak'ta kalmış, Thomas da güvensiz yolculuğun ve nefes darlığının kurbanı olmuştu.

Thomas bu yollardaki ilk kurban değildi. Söylemesi zor ama son da olmayacaktı. Afrika, Ortadoğu ve Asya'dan milyonlarca insan, Batı Avrupa'ya doğru umut yolculuğuna çıkıyor, birçoğu, amaçları paradan başka bir şey olmayan kaçak göçmen çetelerinin eline düşüyordu. Çocukları, belki Thomas'tan bile daha beter ölümlemlerle karşılaşılıyorlardı.

Bir umut peşinde annesiz babasız kalan çocuklar, ya da çocuksuz kalan aileler o kadar çoktu ki, her birisinin acıklı öyküsü anlatılsa, dinleyen herkesi üzüntüye boğardı.

Şimdi ülkelerinde okul sıralarında olması gereken Musa, Hasan, Meryem ve Muhammed'in bebeği Selam'ın bir demir kafesin içinde yolculuk yapıyor olması insanlık vicdanının bir utanç fotoğrafı olmalıydı.

İnsanlık, artık geçici parasal çıkarları değil, herkesi mutlu edecek kalıcı duygusal atmosferi üretebilmeliydi. Göçmenliğin nedenlerini elbirliğiyle ortadan kaldırmalıydı.

Para belli bir tarihte ortaya çıkmıştı ve günün birinde ömrünü tamamlayınca tarihin kirli sayfalarına gömülecekti.

Başkalarının yoksulluğu pahasına zenginlik peşinde koşarak, milyonlarca insanı göçmenliğe itenler, hep kötü anılacaktı. Oysa birlikte üretip, eşit yararlanmak, sevgi ve barış duygularına dayalı değerleri üretenler, çağlar boyunca iyi anılacak, bedenleri yok olsa da anıları insanlığın kültüründe yaşayacaktı.

Birlikte üretim ve eşit yararlanma gerçekleşseydi, Musalar, Hasanlar, Meryemler ve diğerleri, Batı Avrupa çocukları gibi varlık içinde, Küba çocukları gibi güler yüzlü, eğitilmiş ve kardeşçe olacaktı. Babaları da vahşi göçmen çetelerinin ellerinde yollara düşmeyecekti. Ülkeleri, uzaydan bakıldığında gül bahçesi gibi güzel ve sevimli görünecekti.

Şimdiden insanlık yüreğinin en güzel yerinde taşıyordu; devlet başkanı olduğu halde at çiftliğinde çalışan Hz. Süleyman'ı, yoksullara hep destek çıkan, altla üst eşitlenmeli diyen Hz. Yusuf'u, aç olduğu halde elindeki ekmeğini yanındakine veren Hz. İsa'yı, son beş dinarını yoksullara pay edip mülksüz parasız ölen Hz. Muhammed'i, bütün mal varlığını topluma bağışlayan Ebu Bekir'i, eşitliği kendi çağında kurabilmiş Mazdek'i, Babek'i, Hürremi'yi, maliye

bakanı iken astımlı olduğu halde işçilerle birlikte şeker kamışı toplayan Che'yi, Türkiye'de eşit yaşamın ve imecenin ilk uygulamasını denemiş Bedreddin'i ve diğerlerini.

Zamanında köle ve topraksız köylü sahibi olan haraççı haremci imparatorlardan, sözde beylerden ve onlara övgüler düzen yalakalardan şimdi iyi söz eden var mıydı?

Güneş ağır ağır yükseliyordu. Uçsuz bucaksız Konya ovası, başakları sapsarı ve dolgun buğday tarlalarıyla altın gibi parlıyordu. Verimli tarlalarda harıl harıl biçerdöverler çalışıyordu. Anayoldan buğday tarlaları arasında uzanan bir yola saptı Ceyhun. Bu değişiklik dikkatini çekti Salih'in:

"Ceyhun niye yolu değiştirdin?"

"Az önce cep telefonumdan bir mesaj aldım. Plan değişti. Bir çiftlikte mola vereceğiz."

"Sonra?"

"Sonra ayrılıyor yollarımız. Ben geriye

döneceğim, yeni kabileyi almak için Irak'a. Siz başka araçlarla yola devam edeceksiniz."

Çok geçmeden büyük bir çiftliğe vardılar. Burası, kaçak göçmen organizasyonunun Konya bölgesinde kullandığı bir büyükbaş hayvan çiftliğiydi.

Kamyonu park eder etmez Ceyhun'un ilk işi, hızla oradan uzaklaşmak oldu. Çok güçlü kasları olan ve kendisine karşı aşırı sinir ve kin taşıyan Nikolas'tan kaçıyordu. Nikolas tekrar yakalar ve saldırır diye neredeyse korkudan ödü patlıyordu. Nikolas, Thomas'ın intikam duygularıyla doluydu ve Ceyhun'un gözlerden uzak olması en doğru hareketti.

Arabadan ilk önce indirilen çocuklar, hemen karşıda oynamakta olan buzağların yanına koştular.

Nikolas ilk önce Ceyhun'u aradı iri ve siyah gözleriyle. Hepsi şaşkınlık içindeydi. Daha üç saat önce kamyon kasasına yerleştirildiklerinde, yolculuğun uzun süre devam edeceği söylenmişti onlara. Salih plan değişikliğini anlatınca anladılar gerçeği.

İki katlı, kiremit çatılı villa tipi çiftlik evinin kocaman balkonundan bir adam seslendi onlara: "Haydi buyurun yemek hazır."

Sofra hayal ettiklerinin de ötesindeydi. En güzelinden deri peyniri, tereyağı, bal, ekşimsi ve kokulu kırmızı domatesler, yemyeşil maydanozlar, salatalıklar, çay ve çocuklara çikolata.

Yaklaşık otuz saattir yoldaydılar ve ilk defa iyi bir sofradaydılar. Hiç doymayacak gibi yüksek bir iştahla yiyorlardı. Burada karşılaştıkları iyi davranış bundan sonraki yolculuk için umut veriyordu onlara.

Yolculuğun bundan sonraki bölümü aile tipi otomobillerle geçecekti. Konya'dan ilerisi daha güvenceliydi ve çok fazla arama noktası yoktu.

Yaklaşık bir saatlik dinlenmeden sonra iki otomobil yaklaştı avluya. Michael, Nikolas, George, Muhammed ve onun ailesi beyaz otoya, Salih, Yusuf ve onun ailesi de kırmızı olana bindirildi.

Beyaz araç Ayvalık'a, diğeri Keşan'a gidecekti. Muhammed ve Yusuf'un eşleri ön koltuklara oturtuldukları için, otomobiller aile aracı görünümündeydi ve dikkat çekici değildi. Ayvalık'a gidenler oradan botlarla gizlice Yunanistan'ın Midilli Adası'na geçirilecekti. Keşan'a götürülenlerse, Meriç Nehri'nden karşıya Yunanistan kıyılarına taşınacaktı. Orada kaçakçılık çetesinin işi son bulacaktı.

Yunanistan'dan Batı Avrupa'ya kendi çabalarıyla gideceklerdi.

Otomobille çevreyi seyrederek gitmek güzeldi.
"Ah keşke Fransa'ya kadar bu otomobille gitseydik ve Thomas da yanımızda olsaydı!" dedi Nikolas. Bu hayal güzeldi. Ancak Nikolas zorlu bir tekne yolculuğunun kendilerini beklediğini biliyordu.

Akşama çoktan Ayvalık'taydılar. Ayvalık sahillerine yakın bir bahçe evine vardıklarında, orada, kendileri gibi umut yolcusu yirmi kadar insanın da geceyi beklediğini gördüler. İçlerinde çok çocuk vardı. Onları görünce Nikolas'ın ilk aklından geçen,
"Denizde tehlikeli bir kaza olursa bu çocuklar ne yapacak?" düşüncesi oldu. Ve içinden, **"Tanrı korusun!"** dedi.

Yusuf ve Salih çok memnundu yolculuğun bu bölümünden. Salih'in çocukları, kıvrıla kıvrıla akan Sakarya Nehri'ne bakmaya doyamıyordu.

Musa kardeşlerine, **“Burada bir evimiz ve hayvanlarımız olsa ve hep bu suyun kenarında yaşasak!”** diyordu.

Bu ırmağın kenarları öyle coşkulu yeşilliklerle kaplıydı ki gören herkesi kendine hayran bırakıyordu. Sapanca Gölünün üzerinde uçan martılar, durgun sularında gezinti yapan tekneler ve kenarındaki seyre doyum olmayan ahşap evler umut yolcularını büyülüyordu.

İzmit Körfezi’ni izlemek bambaşka bir duyguydu. İstanbul’da boğaz köprüsünden geçerken bir rüyada hissediyorlardı kendilerini.

Keşan’a doğru süre giden yolculuk, onlarda Türkiye’de kalma isteği doğuruyordu. Ancak bu olanaksızdı. Çünkü Türkiye’de, **“Kaçak Göçmenleri Geri Gönderme”** büroları kurulmuştu. Yakalanan göçmenler hemen ülkelerine geri yollanıyordu. Bunu bilen Salih, **“Sakın bana Türkiye’de kalalım demeyin”** diyerek çocuklarını uyarıyordu.

İstanbul’u geçtiklerinde hava kararmaya başlamıştı ama boğazın harika manzarasının onlarda yarattığı büyü hala gözlerinin önünden gitmemişti.

Keşan’da, Meriç Nehrine yakın bir yerde mısır

tarlaları arasındaki bir çiftliğe vardıklarında çoktan gece olmuştu. İlerleyen saatlerde, Meriç Nehri üzerinden Yunanistan'a ulaşma düşüncesindeydiler. Çocuklar yolculuktan öyle yorgun düşmüşlerdi ki, akşam yemeğini yer yemez, asma ağacının altında uyuyakaldılar. Onları getiren kişi büyüklere,

“Siz de uyuyun, gece fazlasıyla yorulacak uykusuz kalacaksınız” dedi.

Salih'in gözüne uyku girmemişti. Biraz gezinti yaparak etrafı kolaçan ediyordu. Onun uyumadığını gören bir çiftlik çalışanı elinde bir bardak çayla yanına geldi.

Salih ona, **“Bizi karşıya kim geçirecek?”** diye sordu.

“Ben,” dedi adam. **“Hiç endişelenmeyin, ben çok adam taşıdım. Daha hiç kimseyi yakalatmadım. Meriç'i karış karış bilirim. Buralarda doğup büyüdüm,”** diye ekleyerek güven vermeye çalışıyordu Salih'e.

Salih, **“Adın ne?”** diye sordu.

“Murat,” diye yanıtladı; **“Kaptan Murat.”**

Salih sordu Murat'a:

“Can yelekleri var mı? Bir kaza olursa grupta

kimse yüzme bilmiyor.”

Kaptan Murat, “Tabi ki var hem de en iyisinden. Ben yolcularımın her şeyini düşünürüm. Benim adım Murat Kaptan, ben Meriç’in en iyisiyim. Kayıkçınız ben olduğum için çok şanslısınız,” diyerek Salih’in haklı kuşkularını gidermeye çalışıyordu.

“Karşıya geçtiğimiz zaman ne yapalım Murat Kaptan?”

“Sabahı bekleyin, gece ayçiçeği tarlaları arasında kaybolur yol iz bulamazsınız.”

“Sonra?”

“Sabah olunca ileriye doğru giden yolları takip edin. Mutlaka yollar sizi bir köye götürecektir. Korkmayın, endişelenmeyin. Yunanlılar alışkındır göçmenlere. Sizi, bizimkiler gibi hemen ihbar etmezler. Gerek duyarsanız birisine biraz para verip, Atina’ya nasıl gideceğinizi tarif ettirirsiniz. Atina’da Yunan pasaportu elde edebilirsiniz işiniz kolaylaşır. Yunanistan Avrupa Birliği üyesi olduğu için, Yunan vatandaşları vizesiz diğer Avrupa ülkelerine gidebiliyor.”

“Yunan pasaportunu nasıl bulacağız?”

Bu soruya Kaptan Murat’ın iyi bir cevabı vardı:

“Al bu kağıtları.”

“Nedir bunlar?”

“Adres adres. İşte bu adreslere gideceksin. Bu kağıtları göstereceksin adamlara. Kağıtlarda, Kaptan Murat’ın imzası var. Size düşük fiyata sahte kimlik ve pasaport ayarlayacaklar.”

“Sen de komisyonunu alacaksın öyle mi?”

“Aynen Salih. Bu göçmen kaçakçılığının her adımında para döner. Başka türlü yürümez bu işler. Ben niye şimdi evimde ailemin yanında değil de senin yanındayım?”

“Neden?”

“Keyfimden değil, para için. Şimdi jandarmalar baskın yapsa yakalasa bizi, yardım yataklıktan en az altı sene yatarım. Niye alıyorum bu riski? Para için. Bu işin her dakikasında kazanmalıyım. Benim başkasından farkım hem işimi sağlam yapar hem kazanırım. Benim Atina’daki ilişkilerimi değerlendirirsen paran boşa gitmez. Seçenek senin.”

“Ya dolandırılırsak?” diye sordu Salih.

Afganistan’dan yola çıkmalı beri o kadar çok dolandırılmış ve paralar kaybetmişti ki artık hiç kimseye güvenmiyordu. Her şeyi ince eleyp sık dokumayı öğrenmişti.

Her ne kadar kuşkularını gidermeye çalışsa da umut yolculuğunun hiçbir yerinde güvence yoktu. Her adım, kandırılma, ölme, yakalanma ve geri gönderilme tehlikesiyle doluydu.

Murat ne kadar büyük laflar etse de Salih ona da kuşkuyla yaklaşmakta haklıydı. Kendi ağzıyla söylemişti, her adımda kazanması gerektiğini. Yine de aldı Murat'ın uzattığı adres kağıtlarını. En azından Atina'ya vardığında uğrayacağı bir yer olması hiç olmamasından daha iyiydi. Kendilerini taşıyan çete de bir adres vermişti, ama onlara, hiç mi hiç güveni kalmamıştı.

Nedense, Meriç'e karşı bir korku düşmüştü içine. Akarsulara, denizlere alışkın değildi. Yüzmeyi bilmiyordu. Bir kaza olasılığına karşı kendisini çaresiz hissetmek ona ürküntü veriyordu. **"Keşke yolculuğumuz karadan devam etse!"** dedi Murat Kaptan'a. Murat Kaptan:

"İşte bu olanaksız. Edirne de aramalar çok yoğun. Orada yakalanma olasılığı çok fazla. En çok Meriç kullanılıyor. Koca nehir, ağaçlar, sazlıklar... Jandarma nereyi arayacak, nereyi bekleyecek. Devriye saatlerini atlattık mı gerisi kolay. Ben

hemen atarım sizi karşıya.”

“Kayığın nerede Kaptan?

“İşte onu ölmüş dedem mezardan çıkırsa ona bile söylemem. O sadece benim bildiğim çok gizli bir yerde. Sadece gittiğimizde göreceksiniz. O kadar gizli ki kayığımın yerini kimse öğrenmesin diye, buradan ileriye yolcuları götürürken yanıma kimseyi almam.”

Salih, Murat’a Thomas’ı nasıl kaybettiklerini anlattı ve onu en ciddi şekilde uyardı:

“Artık yeni bir can kaybına katlanamam. Bize bir yanlış yaparsan gelir seni bu çiftliğe gömerim. Kaybedecek hiçbir şeyim yok. Sakın ha sakın, yanlış yapma bize.”

Murat’ın yanlış yapmaya niyeti yoktu, ama karşısında duyguları çok derinden yaralanmış ve her şeyi yapmaya elverişli bir adam görünce, hayatının en titiz yolculuğunu yapmaya karar verdi. Bu yolculuktaki hata, onun için yaşama veda anlamına gelebilirdi. Salih’in gözlerine baktığında, onun kuru bir tehdit savurmadığını ve sözlerinde çok büyük bir ciddiyet olduğunu fark etti.

Murat Kaptan, Salih'i mutfağa çağırdı:

“Beraber güzel bir kahvaltı hazırlayalım yola çıkma zamanımız yaklaşıyor.”

Birlikte hazırladıkları kahvaltıya herkesi uyandırıp davet ettiler. Çocukları uyandırmak çok zor oldu. Hepsi çok yorgundu. Annelerine, **“Biraz daha uyuyalım ne olur,”** diye yalvarıyorlardı. Ama kaçak yolculuk, zamanı gelince beklemek bilmezdi. Kaptan Murat'la birlikte kahvaltı ve sıcak çaydan sonra yola çıktılar.

Yusuf, dört çocuğu ve eşiyle birlikte, en önde yürüyen Salih ve Kaptan Murat'ı izleyerek ilerliyordu. Yusuf'un omuzlarında küçük kızı Meryem, eşinin kucağında bebeği, ayçiçeği tarlaları arasında düşmemek için dikkatli adımlarla yürüyorlardı. Musa ve Hasan, Salih'in hemen arkasındaydı.

Ellerindeki el lambasını hiç yakmıyorlar, sadece ay ışığı ve yıldızların aydınlığında görüyorlardı önlerini. Çünkü el lambası bölgede devriye gezen jandarma veya ihbarcıların dikkatini çekebilirdi.

Kurbağalar öyle yüksek sesle ötüyorlardı ki, buna en çok sevinen Kaptan Murattı. Çünkü ayak sesleri ve fısıltılı konuşmalarının uzaklara yansımaları engelliyordu bu ses cümbüşü.

Yarım saatlik bir yürüyüşün sonunda, yaklaştılar ‘Meriç Nehri’ne. Kaptan Murat birden geriye döndü ve **“Eğilerek geri gidin,”** dedi fısıltıyla. Hepsi birden biraz geriye çekilip, Murat’ın isteğiyle ayçiçeklerinin arasına uzandılar.

“Ne oluyor?” diye sordu Yusuf sessiz bir şekilde.

“Biraz beklemeliyiz jandarma devriyesi var,” diye yanıtladı Kaptan Murat.

Uzaktan göründü Jandarma aracı. Biraz ilerliyor, sonra durup, güçlü bir aydınlatma lambası tutarak iyice bakıyorlardı sağa sola. Jandarma bu tür arama taramaları sık sık yapardı buralarda. Onlar da biliyordu geceleri kaçak göçmenlerin Meriç’ten Yunanistan’a geçtiğini. Bu kez çok dikkatliydiler.

Murat kendilerini fark eden birisinin jandarmaya

haber vermiş olabileceğinden kuşkulandı. Çok sessiz olmalıydılar. Jandarmaya yakalanmak göçmenler için sınır dışı edilmek ve buraya kadarki çileli yolculuğun boşa gitmesi demekti, Kaptan Murat için ise yıllarca sürecektir hapis cezası. Jandarma yaklaşırken o, yanındakileri, **“Sakın hiç ses çıkarmayın,”** diye uyardı.

Onlar da, sanki bir put kesilmiş gibi sessizce beklediler. Jandarma, çok yakınlarında durup lamba tuttu. Eğer biraz geriye çekilmemiş olsalar kesin yakalanırlardı.

Birkaç asker tarla kenarına doğru yaklaştı. İleriye yürümeyi düşündü. Biraz ilerleseler göçmenlerin tam üzerine varırlardı. Çavuşun, **“Dönün,”** emriyle geriye dönüp arabaya bindiler ve ileriye doğru gittiler. Bunu fırsat bilen Kaptan Murat, göçmenleri biraz daha içeriye doğru çekerek iyice gizledi. Uzun bir süre askerlerin dönmesini beklediler. Askerler bazen nehir kenarına iniyor, bir hareketlilik olup olmadığını inceliyorlardı. Sonunda, geriye dönüp karakollarına doğru uzaklaştılar.

Askerlerin tekrar gelmeyeceğini düşünen Kaptan Murat, göçmenleri alıp Meriç’in kıyılarına indi. Bir

süre sazlıkların arasında yürüdüler ve Kaptan Murat'ın gizlediği kayığın yanına geldiler. Gerçekten de Kaptan Murat'ın dediği gibi kayak çok iyi gizlenmişti. Kimse kayığın olduğu yere geçemesin diye sazlıkların arasına dikenli çalılar koymuştu. Beraberce kayığı sazlıkların arasından güçlükle çıkardılar.

Kaptan Murat, tüm yolcularını özenle bindirdi kayığa. Herkese can yeleklerini giydirdi. Motoru çalıştırmadı. Ses çıkarmak yakalanmalarına neden olabilirdi. Nehir çok durgundu ve kürek çekmeye elverişliydi. Kaptan'ın tam istediği havaydı. Başarılı bir geçiş yapacağından emin hissetti kendini ve başladı kürek çekmeye.

Nehir yarılanmıştı. Her şey istedikleri gibi gidiyordu. Karşı kıyının sazlıkları görünmeye başlamıştı ay ışığında. Yüzlerinde bir tebessüm belirdi. Umutlandılar.

Salih sordu Kaptan Murat'a:

“Daha ne kadar sürer?”

“En fazla 2 dakika.”

Bunu duyan Yusuf ve ailesi çok sevindiler. Çünkü korkuyorlardı sudan. Yusuf, **“Biraz daha sıkın**

dişinizi az kaldı!” diye güç verdi çocuklarına sarılarak.

Ne yazık ki birdenbire sular yükselmeye başladı. Bunu ilk önce Kaptan Murat fark etti. Murat’ın tedirginliğini anlayan Salih, **“Ne oluyor Kaptan?”** diye sordu.

Bunu duyan diğerleri de endişelendiler ve Yusuf da sordu:

“Kayık niye savruluyor?”

Biraz önceki sevinçli hava birdenbire dağıldı, yerini korku ve endişe kapladı.

Çocuklar sarıldı annelerine ve babalarına. Tutunmakta zorlanıyorlardı kayıkta. Her an dengelerini kaybedip suya düşebilirlerdi. Hepsi anlamıştı tehlike içinde olduklarını. Çocukları susturmak artık olanaksızdı. Çığlıklar atarak bağırıyorlardı.

Kaptan Murat, **“Can yeleklerinizi iyice sıkılaştırın. Sıkı tutunun!”** diye bağırdı.

Salih tekrar, **“Sana ne oluyor diyorum?”** diye sordu Murat’ın koluna yapışıp onu silkeleyerek.

Kaptan Murat, **“Bulgaristan baraj kapaklarını açmış, sular hızla yükseliyor, kayığı kontrol**

edemiyorum. Motoru çalıştırdım ama fayda etmedi sıkı tutunun,” diye yanıt verdi Salih’e.

Salih’in içindeki korku daha da arttı. Yusuf’la birlikte çocukları sımsıkı tutup, onların suya düşmelerini engellemeye çalışıyorlardı.

Su ani ve hızlı bir şekilde yükselmeye başladı.

Kayık akıntıya kapıldı, döne döne sularda savrulmaya başladı. Artık kayığı kontrol etmek ve ona yön vermek olanaksızdı. Yükselen sular, kayığı bir girdaptaymış gibi içine çekti, çevirdi ve ters döndürdü. Çılgınlık içinde hepsi, Meriç’in buz gibi soğuk sularına döküldüler.

Büyük akıntı herkesi birbirinden ayırdı ve aşağıya doğru sürüklemeye başladı. Teker teker hepsi suda kayboldu.

Kaptan Murat, Meriç’in bazen girdaplar oluşturan, sık sık da yükselip alçalarak akıntıyı hızlandıran sularıyla uzun süre boğuşurcasına mücadele etti. Sonunda, nehrin sazlıklarla dolu kıyılarına çıkmayı başardı. Meriç’in soğuk suyu onu buz gibi dondurmuştu.

İyi bir yüzücü olmasına rağmen zor çıkmıştı kıyıya. Yüksek akıntılı nehre dönüp baktığında,

ulaştığı her şeyi içine çekerek alıp götürdüğünü gördü. Kocaman ağaçlar bile kökleriyle birlikte akıntıda sürükleniyordu. Belki de Meriç, yaratılalı beri böyle coşkun olmamıştı

Kaptan Murat, güven verdiği Salih'i, Yusuf'u, onun ailesini ve zavallı çaresiz çocuklarını düşündü. Hiçbirisi yüzme bilmiyordu. Kurtulmaları olanaksız diye geçirdi aklından. Umut yolculuğuna çıkararak Meriç'te noktalanın acı son, içini sızlattı onun ve acıyla doldurdu. Islak elbiselerin içinde soğukta tir tir titrerken gözyaşları da sel olup akıyordu.

Çaresizlik içindeydi. Ne yapmalıydı? Etrafına bakındı bir umutla ve arayıcı gözlerle. Zifiri karanlıktı ortalık. Hiç kimseyi göremedi. Ayçiçeği tarlaları, coşkun suyun yere yatırdığı sazlıklar ve yıkılan sürüklenen ağaçların arasında bir canlı, bir ses aradı; Yusuf'un, Musa'nın ya da Hasan'ın sesi. Ama boşuna, sadece katilce çağlayan su sesiydi duyduğu.

Kendine çok güveniyordu ve bu beklenmedik kaza onu şok etmişti. Akıntıya doğru koşarak bir umut diledi tanrıdan. Ne kadar aradıysa da bulamadı hiç kimseyi. İlk ölümlü kazasıydı bu. Nefret etti yaptığı insan kaçakçılığı işinden ve kendinden.

Bağırıyordu karanlıkları delen sesiyle:
**“Yusuuuf, Saliiah, Musaa, Hasaaan, Ali,
Meryeeem!”**

Ses veren yoktu sesine. Anne ve çocuklar suda boğulmuşlardı.

Yusuf ve Salih’in çırpınışları onların karşı kıyıya çıkmalarına yetmezdi. Ancak suların sürükleyip getirdiği bir ağaç kütüğü çıkmıştı önlerine. Ona sımsıkı tutunup hiç bırakmadıkları için, kütük karaya vurduğu zaman, kurtulmuştu canları.

Yusuf ve Salih sazlıkların arasındaki kıyıya çıktıklarında soğuktan titriyorlardı. Islak elbiselerin içinde çırpınarak, feryatlar içinde, Meriç’in aşağısına doğru koşuyorlar, Yusuf’un ailesini arıyorlardı. Sabaha kadar nehir kıyısında bir umutla baktılar her yere. Ama hiçbir iz bulamadılar.

Sabah olup gün yükselişe geçtiğinde, hala eşini ve çocuklarını arıyordu Yusuf gözyaşları içinde. Salih hiçbir umut olmadığını anladığı halde Yusuf’un yanından bir an olsun ayrılmıyordu. Yusuf’u nasıl yatıştıracağını düşünüyordu ama bu olanaksızdı. Bütün ailesini sele kaptırıp kaybeden bir insan nasıl sakinleşebilirdi ki? İnsanın başına gelebilecek en

büyük felaketlerden biri yaşanıyordu.

Afganistan'da başlayan umut yolculuğu bütün ailesini kaybettirmişti ona. Eşinin ve çocuklarının cesetlerine bile ulaşamıyordu. Ziyaret edilecek bir mezarları bile olmayacaktı onların. Kim bilir nereye sürüklemişti onları koca Meriç?

Hırçınlıkla Meriç'in azgın sularını tekmeliyordu Yusuf. Gözlerinden hiç gitmiyordu, çocukları ve eşinin sulara çırpınarak kayboluşu. Çaresizdi, öfkeliydi, acılıydı, umutsuzdu. Oysa hayalleri ne kadar farklıydı. Bütün isteği ailesine güvenli bir gelecek ve savaşız bir yaşam sağlamaktı. Sadece bunun için düşmüştü yollara. Bu her insanın en doğal hakkı değil miydi?

Yusuf, yükselen güneşin Meriç'te oluşturduğu kızıl yansımalarla bakarak şöyle söyledi acı içinde, bütün insanların duymasını umarak:

"Her şeyimi kaybettim, eşimi, Musa'mı, Hasan'ımı, Meryem'imi, Ali'mi, umudumu, geleceğimi. Bir küçük umut uğruna zengin ülkelere gitmek için. Göçmendim. Yaralı bir güvercindim. Her gün kanatlarımdan bir tutam koparıldı. En son kalmadı hiçbir şeyim. Uçamaz oldum. Ailem,

özgürlüğüm, umudum, hepsi yok oldu Meriç Nehri'nin sularında. Ben kaçak göçmen oldum, kaybettim. Ne olur, siz kaçak göçmen çetelerine güvenip yollara düşmeyin, kaybetmeyin benim gibi. Göçmen tüccarları size asla acımazlar. Paranızı alıp, güvencesiz yolculuklarla ölüme götürürler sizi. Gerekirse ülkenizde yoksulluk içinde yaşayın, ama düşmeyin göçmen tüccarlarının eline."

Yusuf, Meriç'in uzayan sularına diz çöküp uzun uzun baktı ağlayarak. Uzun süre suda kalmaktan esmer yüzü buruş buruş olmuştu. Kömür karası uzun saçları alnına dökülmüştü. Çömelmiş, başını öne eğip siyah gözlerini ayakuçlarından hiç ayırmadan hareketsiz durarak **"Kim bilir eşim ve çocuklarım bu suların neresinde?"** diye düşünüyordu kara kara.

Ayağa kalktı ve ölümcül akan sulara bakarak, **"Ah Meriç Meriç, yaktın yüreğimi. Elveda ailem, çocuklarım..."** diyerek, ailesini Meriç'in soğuk ve acımasız koynunda bırakıp, Salih'le birlikte uzaklara doğru yürümeye başladı, amaçsız ve anlatılması olanaksız acılar içinde. Birden döndü geriye ve nehrin daha aşağılarına doğru koşmaya başladı. Aramalıydı son nefesine kadar çocuklarını. Salih de koşuyordu peşi sıra. Yalnız bırakamazdı böyle bir yaralı adamı,

yol arkadaşını.

Kamışların, çalılarının arasında koşuyorlardı çocuklarının adlarını bağırarak. Aniden iki kişi çıktı karşılarına ve silahlarını doğrulttu onlara:

“Sizi pis göçmenler, hepinizi cehenneme yollayacağız.”

“Siz de kimsiniz?” dedi Salih.

“Kurşun size daha iyi tanıtır bizi.”

Enselerine sıkılan birer kurşunla, cesetleri uzandı yeşil kamışların arasına. Her şeylerini kaybederek vardıkları Yunanistan’da ırkçı göçmen düşmanlarının kurşunlarıyla öldüler ikisi de. Yeşil kamışları ve çalıları kızıla boyadı al kanları. Umut, barış ve gelecek arayışı sonlandı böylece. Hemen yanlarında, kendi kanlarıyla kumlara yazılmış bir slogan ve cinayeti üstlenen imza vardı:

“Göçmenlere geçit yok!”

“Avrupa Göçmen Düşmanları.”

Çok geçmemişti Salih ve Yusuf’un ırkçı çeteler tarafından vurulmalarının üzerinden. Katil dar görüşlü çeteciler daha yüz metre uzaklaşmamışlardı

ki, güçlü bir ses duyuldu: **"Dur, silahları, yere bırak, ayaklarınla ileriye doğru it, ellerini ensene kitle, yüzüstü yere yat, kıpırdama, aksi halde o saniye ölüsün."**

Bu düzenli ve kararlı emirleri veren iki kişi Yusuf ile Salih'i vuran katilleri yakalamışlar silahsız hale getirmişlerdi. Şimdiyse sorguluyorlardı: **"Siz kimsiniz? Az önceki silah sesi neydi?"**

"Avcıyız, tavşan avlıyoruz, ama vuramadık."

"İnandırıcı görünmüyor." dedi birisi ve yanındaki arkadaşına:

"Git bak oraya, görelim gerçeği." diye seslendi.

Adamlardan birisi biraz önceki ateş sesinin geldiği yere doğru ilerlerken diğeri elindeki silahla katillerin başına nişan almış şekilde bekliyordu. Katillerin kımıltısı bile ateş etmesine yeterliydi onun için. Yaklaşık 100 metre ileriden seslendi diğeri:

"Yalancı onlar, adam öldürmüşler, ölenler sanırım göçmen." dedi ve koşarak arkadaşının yanına geldi. Katilleri esir almış bu iki silahlı adam kısa bir süre birbirlerine baktılar. Gözleriyle anlaşıyorlardı sanki. Birisi konuştu: **"Bakın aşâğılık adamlar, tek bir kurtuluş şansınız var, sorularıma doğru yanıt**

vermek. Siz kimsiniz?”

“Avrupa göçmen düşmanları çetesi.”

“Size kim verdi göçmenleri öldürme emrini?

Çetenin diğer adamları kimler?”

Cevaplar dinleme cihazına kaydediliyordu. Her şeyi öğrendiğini düşünen iki adam birbirlerine bakıp kendilerince yargıladıkları katillerin cezasını kesinleştirdiler.

Şöyle dedi birisi: **Bu nazi kılıklı soytarılar tam bir aşığılık, ölüm korkusuyla hemen sattılar birbirlerini.”**

Ve yargılama hükmünü açıklayan iki el silah sesi yankılandı Meriç’in Yunanistan kıyılarında. Katil sular ve öldürücü kurşunlar vahşi melodiler oluşturdu sazlıklar ve ayçiçeği tarlaları arasında. Bu kez yerde cansız, kanlar içinde yatan, Yusuf ve Salih’in katilleri olan iki ırkçı çeteciye. Alınlarından yemişlerdi kurşunu.

Ancak masumun da, katilin de cesedi, benzer uzanmaktaydı toprağın üzerinde. Ölüm geldiğinde hiçbirisine ayrıcalık tanımamıştı.

Bu kez yerde kanla değil ama akıtılan kanın intikamı nedeniyle, kumlara değil bir beyaz kağıda

kırmızı mürekkeple yazılmış başka bir slogan vardı.

“İrkçılara ve göçmen düşmanlarına geçit yok.”

“Katiller cezasız kalmayacak”

“Sıra diğerlerinizde.”

Üzüntü verici olan ve anlaşılan oydu ki, kanı kanla çözme düşüncesi Avrupa’ya da sıçramıştı.

Artık Avrupa da Ortadoğululaşma yolundaydı. İnsanlığın teknikte ilerlerken, düşüncede geriye gidişi ne kadar da üzücüydü. Elli bin yılda düşünerek, konuşarak, barışarak çözme yi öğrenemedik sorunları.

Yaklaşık bir ay önce Sicilya dağlarındaki derin bir vadide dünyanın en gizemli ve tehlikeli toplantılarından biri yapılıyordu. Altı karanlık adam bu kayalık vadide neler planlıyordu? Kimdi bunlar? Niçin bu kadar ıssız bir yeri seçmişlerdi?

Kaçak göçmen yığılmasından en çok etkilenen altı büyük ülkenin gizli güçlerinin temsilcileriydi bunlar.

Ekonomik ve siyasi göstergeler, ileriki yıllarda çok büyük göçmen akınları olacağını işaret ediyordu. Kuzey Afrika ve Ortadoğu ülkeleri iç karışıklıklara ve savaflara gebeydi.

Peki, nereden biliniyordu bütün bunlar?

Çünkü planlayıcılar dünyanın vahşi büyükleriydi. O yüzden neler yaşanacağını çok iyi biliyorlardı. Demokrasi getirme hayalleriyle isyanlar ve savaflar çıkartılacaktı. Demokrasi sözcüğü çoğu krallıkla yönetilen bu ülkelerde sihirli bir etki bırakıyor alternatif örgütlenmeleri hızlandırıyordu.

Dünyada büyüyen ekonomik krizin atlatılması için yıkım ve yeniden yapım gerekliydi. Bu süreç para ve mal hareketi sağlayacaktı. Petrol kaynağı bol olan yoksul ülkelerin bu kaynağı ucuza alınacak, stoktaki silahlar ve mallar onlara pahalıya satılacaktı. Yakılan yıkılan ülkeyi yeniden kurmak için kendileri faizle borç verecekti. Kendi şirketleri ihaleleri alacak para kazanacaktı. Böylece paracı piyasa sisteminin yaşam süresi uzatılacaktı.

Kendileri en vahşi kısımları planlarken, süper demokratik ülkeler ve adamlarmış gibi, medya

gücüy le dünyaya tanıtılacaklardı. Eğer piyasa ekonomisi doğal akışına bırakılırsa, piyasalarda satın alınamayan mallar yığılıp kalacaktı. Bu durum holdinglerin iflası piyasa ekonomisinin sonu demekti.

Paracı acımasız büyük ülkelerin çıkaracakları karışıklılar ve savaş, ileriki yıllarda akın akın kaçak g  e neden olacaktı. şimdiden çok gizli ve ölümcül projelerle  nlenmeliydi bu.

Ortadoğu ve Kuzey Afrika hem karıştırmalı hem de o ülkelerin insan gücü yerinde bırakılmalıydı. Akın akın gelecek göçmen yığınları Avrupa  lkelerinin kimyasını bozardı.

İşte bu amaçlarla, karanlık planlar devredeydi. şimdiye kadarki deneyimler, yasal yollarla, kaçak göçmen akınının durdurulamaz olduğunu göstermişti.

Derin kayalıklarla kaplı Sicilya vadisi bütün radyo dalgalarına kapalıydı. Katılımcılar toplantıya cep telefonu dahil hiçbir elektronik alet getirmemişlerdi. Hiçbir uydu cihazı görüşmeyi dinleyemeyecek ve kaydedemeyecekti. Alınan kararlar sadece devlet başkanlarına bildirilecek, yapılan çalışmaların sonuçları asla kaydedilmeyecekti. Böylece katliam

projeleri tarihler boyunca gizli kalacaktı.

Paracı piyasa ekonomisiyle yönetilen ülkelerin üst yöneticileri zengin sınıfların sadık hizmetçileriydi. Onların çıkarları için savaş çıkarmak dahil her şeyi yaparlardı. Bu toplantı tam da böylesi bir anlam taşıyordu.

Ve insanlık tarihinin en gizli toplantılarından biri başladı. Hepsi siyah maskeli olan katılımcılardan en sağdaki söze başladı:

“Beyler, başkanlarımızın konuyla ilgili kararlarını oylamak üzere birinci gündemi oylarınıza sunuyorum.” Eller kalktı:

“Birinci gündem oy birliği ile kabul edilmiştir.”

“İkinci gündemi oylarınıza sunuyorum.”

Eller kalktı:

“İkinci gündem oy birliği ile kabul edilmiştir.”

Ayrıntılar hakkında kısa bir süre daha toplantı devam etti. Görüşmeler hiçbir elektromanyetik dalgaya yakalanmadı. Sonra altı gizemli adam, her birisi safarici kılığında gözden kayboldu. Sicilya dağlarında sadece şifreli sözlerin yankısı kaldı.

Ne demekti bütün bunlar?

Birinci gündem şuydu: Türkiye üzerinden gelen göçmenler Ege denizinde, Kuzey Afrika'dan İtalya ve İspanya'ya gelenler Batı Akdeniz'de batırılacaktı. Boğulma ve ceset görüntüleri bütün dünya medyasına servis edilecekti. Bu eylem defalarca tekrar edilecekti. Böylece göçmenlikten korku duyulacak ve kimse kaçak göçe cesaret edemeyecekti.

İkinci gündemin anlamı şuydu:

PRS kodlu ülkeler Ege Denizi'nde, KLM kodlu olanlarsa Batı Akdeniz'de görevliydi. Bu kararlar devlet başkanları dışında hiç kimseye söylenmeyecekti. Eylemi gerçekleştiren alt birimler, yaptıkları işin amacını ve kim adına yaptıklarını asla bilmeyecekti. Bu karar altı gizli görevli ve altı başkan toplam on iki kişi arasında sır olarak kalacaktı. Altı aylık aralıklarla belirlenen gün, tarih ve saatte kararın devam edip etmeyeceği aynı yerde tekrar görüşülecekti.

Nikolas'ın grubu hiçbir şeyden habersiz, bu gece Midilli Adasına doğru çıkacakları yolculuğu bekliyordu. Ne var ki Sicilya vadilerinde alınan göçmen katliamı kararlarının ilk uygulaması Ege Denizi'nde gerçekleşecekti bu gece. PRS kodlu ülkelerin katil ajanları pusudaydı.

Nikolas gece ortasında uyandırılmak üzere derin bir uykudaydı. Gördüğü kötü rüyalar bu güzel uykuyu böldü.

Rüyasında kocaman bir elma ağacının dibine düşmüş olan elmaları topluyordu. Her bir elmayı alıp sepete koyuşunda, ayakları bir boşluktan kayıp düşüyordu. Her defasında kendisini toplayıp kalktığında, topladığı kırmızı elmalar kayboluyor, elinde sadece olgunlaşmamış bir küçük yeşil elma kalıyordu. Ayağa kalktığında güneş birden kayboluyor elinde bir küçük elmayla karanlıkta kalıyordu. Gözlerini açıp uyandığında ortalık gerçekten karanlıktı ve elinde küçük bir elma olduğunu sanıyordu. Avuçlarını açtığında elinde hiçbir şey olmayınca gördüğünün bir rüya olduğunu

anladı. Ama yinede tedirginliğı sürdü.

Biraz sonra başlayacak yolculuktan iyice kuşkulananmaya başlamıştı. Karanlıkta el feneriyle yaklaşan bir adam gördü. Nikolas'ın ayakta olduğunu gören adam, **“Herkesi uyandırılım, hareket saatimiz yaklaşıyor”** dedi. Nikolas'la birlikte tüm kabileyi uyandırdılar ve başladı yolculuk.

En önde Nikolas ve rehberlik yapan kişi, arkalarındaysa, aralarında çocukların da olduğu otuza yakın insan ay ışığında yürüyorlardı. Rehber, yola çıkmadan önce hiç ses çıkarmadan yürümeleri gerektiğini anlattığı için çocuklar dışında hiç kimseden çıt çıkmıyordu. Çocuklar ses yaptığında anne babaları onları hemen susturuyordu.

Çam ağaçları arasında yarım saatlik bir yürüyüşten sonra, ormanlık alandaki bir kıyıya vardılar. Kıyıda bir şişme botu şişirip son hazırlıklarıyla uğraşan kayıkçıyı ilk Nikolas gördü.

Rehber, **“Bu ne?”** diye sordu.

Aldığı cevaba inanmak istemedi.

“Sizi Midilli'ye bu botla taşıyacağız.

Motorludur, kürek sadece yedek için var. Hızı iyidir endişelenmeyin.”

Kayıkcıya dönüp, **“Doğrumu söylüyor?” diye sordu.**

Kayıkcı, **“Evet ben her zaman bunu kullanıyorum,”** deyince, Nikolas ağzının üstüne indirdi sert yumruğunu. Kayıkcı kumların üzerine yuvarlandı. Üzerine yürümeye çalışan Nikolas'ı kafilenin diğer yetişkin üyeleri zorla tuttu.

Nikolas, **“Nedir sizden çektiğimiz? İnsanın hiç değeri yok mu? Sahtekarlar!”** diye bağırıyor, diğerleri onun ağzını kapatıp susturmaya çalışıyordu. Yüksek ses sahil güvenlik ekiplerini harekete geçirebilirdi.

George ve Michael dışında Nikolas'a destek veren yoktu. Ayağa kalkan kayıkcı ağzındaki kanı silerek, **“Midilli adası çok uzak değil, ben de sizinle geliyorum, sizi tek başına göndermiyorum ki!”** diyerek grubu ikna etmeye çalışıyordu.

Onlar da Nikolas'a, **“Evet, yanımızda kendisi de var, bir şey olursa kendi hayatı da tehlikede. Kavgaya son verin bir an önce gidelim,”** diyorlardı.

Kayıkcı bugüne kadar bütün işlerini kazasız belasız halletmişti, ama bu, şişme botla yapılan yolculuğun güvenli olduğu anlamına gelmiyordu.

Otuza yakın kişi on beş kişilik şişme botla taşınamazdı. Bu açıkça kazaya davetiye çıkarmaktı. Bu kalabalıkla güvenli bir yolculuk zor görünüyordu. Bu kadar kişinin yanında bulunan çantaları da ağırlığı arttırıyordu.

Nikolas en yakın arkadaşı Thomas'ı yolda kaybetmişti ve yeni bir kazaya tanık olmak istemiyordu. Ancak Nikolas'ın arkadaşları George ve Michael dışındaki göçmenler bir an önce Yunanistan'a ulaşma ișteęiyle, güvenliği yeterince öne çıkarmıyorlardı. **'Bir şey olmaz geçeriz,'** düşüncesindeydiler. Kötü olaylar insanın kendi başına gelmeden önce, 'onları hep başkası yaşar' sanılırdı.

Nikolas her ne kadar, **"Bir gün daha bekleyelim, sağlam bir kayık bulun,"** dediyse de kimseyi ikna edemedi.

Birer birer motorlu şişme bota bindiler. Bot daha hareket etmeden bir sağa bir sola sallanıyordu. Nikolas ve arkadaşları yüzme biliyorlardı. Hepsi can yeleklerini giymişlerdi. Bir kaza durumunda epey bir süre ayakta kalabilirlerdi. Diğerlerinden çoğu yüzme bilmiyorlardı. Can yeleği onları, özellikle çocukları

uzun süre nasıl koruyacaktı? Bunları düşünen Nikolas en çok çocuklar için endişeliydi.

Kayıkçı çalıştırdı motoru. Motorun susturucu sistemi iyiydi. Çok az ses çıkarıyordu. Gecenin en derin saatinde sahil güvenliğe yakalanmadan Yunan karasularına ulaşmak istiyordu. Bu yüzden Ayvalık'tan epey uzakta, sıkı denetlenmeyen bir yerden açılmışlardı denize.

Nikolas ve arkadaşları kayıkçıya yakın oturmuşlardı. Gözlerini ondan ayırmıyorlardı. Sanki kayıkçıdan her an bir yanlış hareket bekliyorlardı. Fareyi pusuda bekleyen kedi gibiydiler. Bir yanlış harekette kayıkçının üzerine atlamaya hazır dılar.

Gecenin serin ve nemli deniz yeli, yolcuları üşütmeye başlamıştı. Aile olanlar birbirlerine sokularak soğuktan korunmaya çalışıyorlardı.

Kayıkçının gözleri fıldır fıldır çevreyi gözetliyordu. Sahil güvenliğin kendilerini izlemediğinden emin olmak istiyordu. Yakalanmak kendisine de pahalıya patlardı, yolculara da. Kendisi hapsi boylardı, yolcular da ülkelerine geri gönderilirdi. Türkiye'de Göçmenleri Geri Gönderme Büroları yoluyla yakalananlar geri yollanıyordu.

Yolculuğun düzenli geçiyor olması Nikolas'ı biraz rahatlatırsa da dikkati elden bırakmıyordu. En az kayıkçı kadar onun da gözleri çevreyi baykuş gibi süzüyordu. Bazen uzaklarda balıkçı tekneleri görüyorlardı. Onlar pek tehlikeli sayılmazdı ama yine de uzak durmaya çalışıyorlardı. Çünkü bazı balıkçı tekneleri kaçakçı botlarını jandarmaya ihbar ediyorlardı. Böyle giderlerse Midilli'ye ulaşma umutları artıyordu.

Nikolas kayıkçıya, **“Daha ne kadar yol var? Diye sordu.**

Ama cevap beklerken kayıkçının **“sus!”** işaretini görünce şaşkınlıkla kayıkçının dikkat kesildiği noktaya doğru baktı. Uzaktan hızla yaklaşan karartıyı, o da gördü. George ve Michael de o tarafa baktılar. Hareketliliği onlarda fark ettiler.

PRS ajanı iki kişi, bir deniz spor aracı olan banana ile göçmen botuna yaklaşıyorlardı. Bu gece ilk katliamlarını gerçekleştireceklerdi. Bunu ne için yaptıklarını kendileri de bilmiyorlardı. Onlar alt birimlerde görevliydi. Ama verilen görevi yapmak için denizde göçmen botunu takibe almışlardı.

Nikolas ve kayıkçı kuşku içindeydiler ve gözlerini

yaklaşan bananadan hiç ayırmıyorlardı. Şişme botla Midilli'ye doğru yol alırken birkaç kayalık adayı geride bırakmışlardı. Her şeyin yolunda gittiğini düşündükleri bir anda takipte olduklarını hissetmişlerdi.

Nikolas kayıktaki küreklerden üç tanesini söktü. Saldırıya karşı savunmak için ellerinde başka bir olanak yoktu. Ajanlar yaklaşıyordu. Gittikçe hızlandılar, bota yaklaştılar, birden yavaşladılar. Bota yaklaşık on metre uzaktan sanki onları seyrediyormuş gibi geçerek aniden hızlandılar. Keskin bir dönüşle rota değiştirip gözden kayboldular.

Kayıkcı, onların jandarma gizli servisi olabileceklerini düşünüp biraz hızlanmaya başladı. Adaları geçip, Midilli sahillerinde önceden defalarca gittiği kıyıya ulaşır, göçmenleri orada indirerek geri dönmek istiyordu. Ancak hiç tahmin edemedikleri bir durum yaşanıyordu.

Motorlu şişme botun havası inmeye başladı. Kayıkcı hava kaçağının yerini tespit etmeye çalışıyordu. Ama çabası boşunaydı. Botta altı yedi tane delik vardı. Kaçağı önlemek olanaksızdı. Hangi deliği kapatacaklardı karanlıkta.

“Ne oluyor kayıkçı?” diye sordu Nikolas.

“Saldırıya uğradık,” dedi kayıkçı. “Az önce yanımızdan geçenler kurşunlamış olmalı. Lanet olası pislikler.”

“Ne diye kayıkçı?” diye sordu Nikolas.

“Bilmiyorum Nikolas, ilk defa böyle bir şey yaşıyorum.”

“Ne yapmalıyız?” diye sordu Nikolas.

“Hemen can yeleklerini sıkılaştıralım bot sağa yatmak üzere!”

Hızla hepsi birlikte can yeleklerini sıkılaştırdılar. Bottakiler çığlık çığlığa bağırıyordu. Çocuklar annelerine babalarına sarılmış durmadan ağlıyorlardı.

Uzaklara baktı Nikolas’la kayıkçı. Az önce yakalanmaktan korktukları sahil güvenlik acaba gelir mi diye. Ne sahil güvenlik vardı, ne de balıkçı tekneleri. Hepsinden uzakta olmak ajanların işini kolaylaştırmıştı. Hiçbir kurtuluş çareleri kalmamış görünüyordu.

Bot batıyordu dalgaların içine doğru. Havası tıss diye ses çıkararak hızla iniyordu. Yolcuların yarısı döküldü sulara. Can yelekleri üzerlerinde, kurtulma çabası içinde sağa sola kulaç sallayarak yüzmeye

abasındaydılar. Diğer yarısı botun sol tarafına tutunmuşlardı. Ancak boşuna. Az sonra bot tamamen havasız kalıp sulara gömülecekti. Tamamen battı bot.

Şimdi denizin ortasında onlarca insan, soluk alma ve hayatta kalma mücadelesi içindeydi. Yardıma gelen hiç kimse yoktu. PRS ajanları dışında botun battığından hiç kimse haberli değildi. Onlar da çoktan gitmişler, sabah olacakları beklemeye başlamışlardı.

Çocukların, anne ve babaların acılı çığlıkları,“**Kurtaran yok mu? Yardım eden yok mu?**” sesleri suların arasından karanlık gökyüzünü delip neredeyse yıldızlara ulaşacaktı.

Nikolas, George, Michael ve kayıkçı iyi yüzme bildikleri için herkesin yardımına yetişmeye çalışıyordu. Ancak, Nikolas ve diğer göçmenler insanın karşılaşabileceğı en vicdansız durumlardan biriyle karşı karşıyaydı. Can yelekleri sahteydi. Bir umutla çırpınan insanları, suyun yüzünde taşımıyordu. Kayıkçı da şaşı buna. O, can yeleklerinin sağlam olduğunu sanıyordu. İnsanların boğulmasını engelleyemiyorlardı. Nikolas arkadaşlarına ve kayıkçıya dedi ki:

“Çocuklardan birer tane alıp adalara doğru yüzmeyi deneyelim.”

Başka yapacak bir şey yoktu. Öyle yaptılar. Henüz çırpınan çocuklardan birer tane alıp, Yunanistan tarafına doğru yüzmeye başladılar karanlıkta. Onlar uzaklaştıkça gerideki çığlık sesleri de duyulmaz oldu. Çoğu boğulmuştu. Bazıları da başarabildiği kadar suyun yüzünde kalmaya çalışıyordu.

Nikolas, George, Michael ve kayıkçı yanlarında birer çocukla son güçleriyle mücadele ediyorlardı. Bu şekilde yüzme gerçekten çok zordu. Ama nefesleri kesilene kadar yüzmeye kararlıydılar. Nihayet bir karartı gördü Nikolas. Diğerlerine dedi ki:

“Şu tarafa yüzelim bir kara parçası görünüyor.”

“Evet,” dedi kayıkçı. “Bir ada.”

O tarafa doğru yüzmeye başladılar. Çocuklarla birlikte çıktılar adaya. Çocukların yuttukları suyu boşalttılar, onları baş aşağı silkeleyerek. Üçü yaşıyordu. Bir tanesinin kalp atışları durmuştu. Suni solunum verdiler. Ama olmadı. Küçük çocuk ölmüştü. Diğerleri çok ısı kaybetmişti. Yetişkinler de ısı kaybından çok etkilenmişlerdi. Ama önce çocuklar için çırpınıyorlardı. Isı kaybını çözemezlerse

ölebilirlerdi çocuklar.

“Ne yapmalıyız?” diye sordu Nikolas arkadaşlarına. Çocukları nasıl ısıtacaklardı? Biraz oturup dinlenmeyi denedi. Bu arada arkalarındaki çalıların arasında bir hareketlilik sezinledi. Gidip baktığında koyunları gördü. Kocaman bir sürü vardı. Arkadaşlarını çağırdı:

“Koyunları bir araya toplayalım” dedi.

Topladılar koyunları. Önce çocukları yatırdılar koyunların yünleri arasına. Sonra da kendi tenlerini ısıtmayı başardılar aynı yöntemle. Böylece kurtulmuşlardı ölümden.

Sabah olduğunda, güneşi beklediler en çok. Güneş doğduğunda ısındılar onun ateşiyle. Beklemeye başladılar koyunların çobanını. Çoban, bir kayıkla geldi koyunlarına bakmaya. Hala titreyen üçü çocuk yedi kişiyi görünce şaşırdı. Önce koyunlarının peşine düşmüş hırsız sandı onları. Korktu. Yanlarına geldiğinde Nikolas’tan dinlerken acı öykülerini, bir yandan da ateş yaktı çoban. İşte bu ateş tamamen kurtarmıştı onları. Ekmeğini paylaştı çoban onlarla. Bir de koyun kesip besledi onları. Sonra kendi kayığıyla Midilli’ye götürdü bu talihsiz göçmenleri.

Kurtaramadıkları küçük çocuğa, ‘**BARİŞ**’ adını koydu Nikolas. Çünkü bilmiyordu onun gerçek adını. Ve **BARİŞ**’ı kendi kollarında taşıdı Midilliye. Bütün Midilli Adası sarsıldı onların acı öyküleriyle.

En çok da Nikolas’ın kolları arasında kayıktan cansız inen Barış’ın haberiyle çalkalandı Midilli. Küçük Barış, üzüntüye ve gözyaşlarına boğmuştu herkesi.

Tüm Yunan basını ve dünya onları konuşuyordu. Nikolas ve arkadaşlarının, beraberlerinde üç çocukla saatlerce yüzerek, onları nasıl kurtardıklarını anlatıyorlardı. Sosyal medya onların fotoğrafları ve öyküleriyle doluydu.

Umut yolculuğu ne zordu böyle. Önce Thomas’ı kaybetmişti Nikolas, bir kamyon kafesinde. Sonra da kendisi ölümden zor kurtulmuş onlarca insanın çılgınlık içinde boğulmalarına tanık olmuştu ve de kollarında bin bir umutla taşıdığı küçük **BARİŞ**’ın ölümüne. Umut yolculuğu; umutsuzluk ve ölüm, hatta karanlık planlarla dolu katliam yolculuğuna dönüşmüştü.

Nikolas, yolculuk yaptıkları botun nasıl batırıldığını ayrıntılı anlatmıştı. Bir küçük hız motoruyla gelip şişme botu kurşunlayarak deldiklerini ve böylece onlarca insanın denizde çaresizce boğulduğunu söylemişti bütün habercilere. Ama hiç iz yoktu katillerden.

PRS kodlu ülkeler ilk karanlık işlerini yapmışlar, şimdi oluşacak tepkiyi test ediyorlardı. Midilli adasına ulaşan zavallı çocuklar kurtulduklarına sevinememişlerdi. Çünkü çok geçmeden ailelerini kaybettiklerini öğrendiler.

Bütün dünya, Türkiye kıyılarına vurmuş göçmen cesetlerini konuşuyordu. Cesetlerin bir kısmı Ayvalık, diğerleri de Dikili sahillerine vurmuştu. Kumsallar, gece acımasızca batırılan kayıktaki kaçak göçmen cesetleriyle doluydu. Dalgalarla kıyıya sürüklenmiş adamlar, kadınlar, çocuklar, bebekler kumların üzerinde seriliydi.

Sabah olduğunda Türkiye medyasının haberci ve kameracıları, sahil güvenlikten önce sahildeydiler.

Bütün Türkiye ve Dünya bu görüntülerle sarsılmıştı. En acıklısı da **SELAM** adlı bir bebeğin, bir

Türk askerinin kucağında çekilmiş cansız görüntüleri idi. **SELAM** bebek, Afganistanlı Muhammed'in çocuğuydu, Ceyhun'un kullandığı şeker kamyonu ile, henüz 48 saat önce Irak'tan ailesiyle birlikte bir umut uğruna yola çıkan, sadece barış, ekmek ve çocuklarına güvenli bir gelecek arayan Muhammed'in. Muhammed, eşi ve oğlu Selam'la birlikte boğulmaktan kurtulamamıştı. Bütün dünya, haber kanallarının en başında dakikalarca verilen bu görüntülerle gözyaşı döküyordu.

Gazetelerin manşetleri **SELAM**'ın acıklı görüntüsü ve haberleriyle doluydu. Ağlayanların, lanet edenlerin, kınama yayınlayanların en başında katliamı planlayanlar da vardı. Rol yapmakta onlardan üstünü yoktu. En büyük insan hakları savunucusu görüntüsü vererek kendilerini gizliyorlardı.

Türkiye Sahil Güvenlik Ekipleri, acaba canlı kalan var mı diye dört bir yana koşturuyordu. Güvenlik ekipleri tüm gücüyle karada ve denizde arama kurtarma çabasındaydı. Ne yazık ki, sonuç vermedi aramalar. Bulunan herkes boğularak kaybetmişti

yaşamını. Sağ kalanlar sadece Nikolas'la birlikte Yunan Adalarına çıkan üçü çocuk altı kişi ve birde kayıkçıydı.

Ancak ilginç olan, hiç kimsenin bu olayı kimin yaptığına ilişkin tek bir soru bile sormamasıydı. Güvenlik güçlerinden önce medyanın, cesetlerin sahile vuracağından nasıl haberi olmuştu?

Medya, bir ceset sahile vuracak mı diye nöbet beklemediğine göre, PRS ajanları haber uçurmuştu onlara. Ama medya, haberleri sunarken, konunun bu yönünden hiç kapak kaldırmıyordu.

PRS'nin batırdığı bottan kurtulup Midilli Adası'na getirilen çocuklar gazetelerde ve televizyon ekranlarında gördüler anne baba ve kardeşlerinin fotoğraflarını. Ailelerinin tamamının öldüğünü duyunca, anlatılması olanaksız yaslar içinde kaldılar. Kocaman dünyada yalnız, çaresiz, kimsesiz hissettiler kendilerini. Onları böyle görenlerin yürekleri de dayamıyordu bu acıya. Onlar artık Yunanistan halkına emanettiler.

PRS ve KLM kodlu ülke başkanları ve altı gizli görevli ilk amaca ulaşmışlardı. Yaptıkları katliam bütün dünyayı etkilemişti. Böyle devam ederlerse,

Kuzey Afrika ve Ortadoğu halklarının, Batı Avrupa'ya göç etmekten korkacakları konusunda umutları artmıştı.

Ya dünyanın geri kalanlarına ne dersiniz? Onlar ne yapmıştı?

Birkaç hafta bu acıklı olaya üzüldükten sonra olanları unutmuştu. Beyinleri medya tarafından öyle yıkanıyor ki, çok az bir azınlık dışında göçmenliğin nedenleri nasıl ortadan kaldırılır konusunu konuşmuyorlardı. Bu konu üzerinde durulmuyor, sadece göçmenlik korkusu gündeme getiriliyordu.

PRS VE KLM kodlu ülke başkanları bu durumdan umutlandılar. Akıllarınca, göçmenlikten böylece kurtulacaklarını sandılar. Defalarca Ege ve Batı Akdeniz'de göçmen katliamı gerçekleştirdiler. Ama bu katliamlar bir yarar getirmedi. Büyük kaçak göçmen grupları, ölümüne yollara dökülmeye ve ölmeye devam ettiler.

Artık görülmüştü ki göçmenlik sorunu, ancak göçmenliğin nedenleri ortadan kaldırılarak çözülebilirdi. Aynı nedenler aynı sonuçları doğururdu. Sonuçlarla baş etmek için, nedenler ortadan kaldırılmalıydı.

Bütün insanlar: Her şey sadece 'birlikte üretmeyi ve eşit yararlanmayı' istemek kadar kolay. Yürekten inanınız ki, sadece birlikte üretmek ve eşit yararlanmak, yaralı insanların, kendilerini yaralayanların peşinden bilinçsizce koşarak gitmesini engelleyebilir. Gözleriniz bunu niçin görmüyor?

Yaralı ruhların, bedenlerinin katillerinden yardım umması ne acı. Bunu seyretmeye daha ne kadar dayanacaksınız?

...

Nikolas ve arkadaşları, geride acı dolu anılar bırakarak Midilli'den devam ettiler yolculuğa. Nikolas hiçbir zaman Thomas'ı ve Ege Denizi'ndeki bu vahşi katliamı unutamayacaktı. Onlar için umut yolculuğu artık acı yolculuğuna dönüşmüştü. Onlar bu yolculuğa zorunluluktan çıkmış olsalar da artık pişmandılar.

Nikolas arkadaşlarına, **"Keşke hiç yola çıkmasaydık. Kendi ülkemde ölmeyi bu yaşadıklarım tercih ederdim,"** diyordu.

Onlar da aynı düşüncedeydiler, **"Haklısın Nikolas,"** diyorlardı. **"Göçmen kaçakçılığı çetelerine**

güvenerek, asla yola çıkmamalıydık."

"Son not: Kitapta geçen her şey tamamen kurgudur ve hayal ürünüdür."

Demirhan Atilla

